

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 28 (4278)

СЕРЕДА, 13 ЛЮТОГО 2008 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Переговори в Кремлі

Учора в Москві відбулася зустріч Президента України Віктора Ющенка і Президента Російської Федерації Володимира Путіна. Візит Віктора Ющенка в Москву відбувся майже рік, і Володимир Путін не забув привітати свого візаві з тим, що він усе-таки відбувся. За цей час проблем у двосторонніх відносинах не поменшало. І сьогодні головна з них — газ, який «Газпром» пообіцяв відключити до закінчення розмови в Кремлі. Тому те, що лідери двох держав для початку переговорів обрали формат віч-на-віч, нікого не здивувало.

► СТОР. 5

Я ВАМ ПИШУ...

Ми повинні жити найкраще в світі

Мені подобається газета «Голос України», бо в ній публікуються статті, які зачіпають душі простих українців. Нові господарі принесли Україні більше шкоди, ніж війна.

Це біль нашого народу, передусім ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, які перенесли колективізацію, голодомор, репресії і війну. А тепер усі торгують і «кують» гроші, хто як може і на кому може... Ціни піднялися у 15—30 разів, починаючи від хліба і кільки й закінчуючи вугіллям (раніше 11 радянських рублів за тонну, а сьогодні 450 гривень), а пенсії та зарплати зросли усього в 4—5 разів.

Володимир ГАВРИШ.

Залізник
Сумської області.

ФОТОФАКТ

У столиці в Міжнародному виставковому центрі вчора відкрилася триденна XI виставка сільського господарства й садівництва «КиївАгріГорт-2008».

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 12 лютого

Учора вранці сесійну залу Верховної Ради прикрашали велетенські жовто-сині кулі з написом «НАТО — ні!», на стінах красувалися плакати з лозунгами такого ж змісту. Вже о 9 годині трибуну і місце Голови Верховної Ради було заблоковано. Парламентський голова опинився в оточенні депутатів-

опозиціонерів. І фактично не міг покинути свого місця. Тож погоджувальна рада зібралася просто біля крісла глави парламенту — сюди підійшли лідери фракцій і тут-таки вели перемовини з Арсенієм Яценюком. Однак дійти консенсусу, очевидно, знову не вдалося: тільки-но о 10-й прозвучав сигнал відкриття сесії Верховної Ради, із залу залунали гучні звуки.

Оскільки Арсеній Яценюк змушений був говорити без мікрофона, його практично не було чути. Тож представники коаліції почали виходити. Покинув зал і Голова Верховної Ради. Однак, як повідомив представник Партії регіонів Нестор Шуфрич, його політична сила не має наміру відмовлятися від своєї принципової позиції щодо референдуму з НАТО.

► СТОР. 2

КОРОТКО

- 14 лютого в Києві відбудеться зустріч міністрів закордонних справ держав-членів ЄС та держав Чорноморського регіону (УНІАН).
- У Керчі рятувальники МНС очистили від нафти 1,3 км берегової лінії (Укрінформ).
- Полтавський завод «Хіммаш» презентував вантажний залізничний вагон-автомобілевоз (Укрінформ).
- Різке зростання кількості гризунів на Тернопільщині може викликати епідемію інфекційних хвороб, повідомляє СЕС (УНІАН).
- На Житомирщині у 2007 році від СНІДу померло більш як 40 осіб

ПОДІЇ

Одеситам рекомендують кип'ятити водопровідну воду

Учора території Біляївського району Одеської області досягли неочищені стічні води, що потрапили в Дністер через аварійне скидання з очисних споруд. Річ у тому, що в Біляївці розташована станція, котра подає питну воду з річки в Одесу. Незважаючи на те, що медики запевняють городян: ніякої загрози для життя людей вода з

неочищеними стоками не становить, вони, проте, рекомендують її кип'ятити. Крім того, протягом тижня ТОВ «Інфоксводоканал-Одеса», що забезпечує населення живильною водою, удвічі збільшить обсяги хлору для знезаражування водопровідної води, повідомляє наш одеський власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

За гривню у маршрутці вже не повезуть

На половині приватних маршрутів Вінницької області вартість поїздки зросла на 50 копійок. Відтепер за одну поїздку пасажирі сплачують 1,5 гривні. Решта перевізників також повідомили про підвищення ціни за перевезення пасажирів. Вона зміниться одразу після укладення нових угод з міською владою. Начальник управління економіки, транспорту і зв'язку Вінницької міськради Юрій Іорданов вважає нові тарифи економічно обґрунтованими. За його словами, подорожчає

проїзд і в міському електро-транспорті. Вартість поїздки у трамваях і тролейбусах становитиме не 50 копійок, як нині, а 75. Адміністрація місцевого трамвайно-тролейбусного управління, так само як асоціація приватних перевізників, уже узгодила тарифи з владою. Пасажирів, у свою чергу, наповняють на диференційованій оплаті за проїзд у маршрутках. Адже протяжність маршрутів у перевізників різна, а ціна — однакова, повідомляє наш власкор Віктор СКРИПНИК.

У НОМЕР

Глава парламенту виконав обов’язки свідка

Учора Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк дав свідчення у кримінальній справі, порушеній прокуратурою міста Києва стосовно міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 статті 125 Кримінального кодексу України.

Арсеній Яценюк отримав від прокуратури офіційне запрошення дати свідчення у цій справі як свідок за фактом інциденту, що стався 18 січня 2008 року після закінчення засідання РНБО України. Отже, Голова Верховної Ради України виконав обов’язки свідка відповідно до вимог кримінально-процесуального законодавства.

Прес-служба Верховної Ради.

У КОМІТЕТАХ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Об’єднання співвласників будинку стане власником землі

Комітет з питань будівництва, містобудування, житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу зміни до Закону «Про об’єднання співвласників багатоквартирного будинку».

Законопроект (реєстр. № 1142) передбачає запровадження спрощеної процедури створення об’єднань власників житла та обов’язковості створення таких об’єднань у новозбудованих та реконструйованих будинках.

За словами Зіновія Шкутька, голови підкомітету з питань житлово-комунального господарства, цей документ має одну особливість. Зокрема, у ньому не передбачена «обов’язковість» створення об’єднань співвласників. Водночас для того, щоб заохотити мешканців будинків до створення таких об’єднань, автори пропонують надавати у власність об’єднанням земельну ділянку разом із прибудинковою територією. Крім того, на засіданні обговорювалася і пропозиція надавати мешканцям ще один бонус у вигляді фінансування з місцевих бюджетів ремонту будинку перед створенням об’єднання.

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк направив телеграму співчуття рідним та близьким відомої української журналістки **Наталії Кондратюк** з приводу її смерті.

«З великим сумом сприйняв звістку про передчасну смерть Наталії В’ячеславівни Кондратюк. Українська журналістка втратила мужнього захисника правди та свободи слова. Журналістський дорожок Наталії В’ячеславівни Кондратюк, її високий суспільний авторитет і громадянська нескореність завжди слугуватимуть Україні. Приймійте мої щирі співчуття у Вашому горі», — йдеться у телеграмі.

Прес-служба Верховної Ради.

Національна спілка журналістів і «Голос України» глибоко сумують з приводу неоправданої втрати — смерті відомої української журналістки **КОНДРАТЮК Наталії В’ячеславівни** і висловлюють співчуття рідним і близьким покійної.

Опозиція і коаліція: крок назустріч і два назад

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 12 лютого

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

О 12-й годині відбулась чергова погоджувальна рада. Після неї лідер БЮТ Іван Кириленко повідомив журналістам: є всі підстави сподіватися, що вже вечірнє засідання властєся провести безперешкодно. Ціна такої поступки — з боку Партії регіонів — зняття з порядку денного всіх конфліктних питань, у тому числі й щодо НАТО. Отже, на погоджувальній раді вирішено винести на вечірнє засідання декілька нагальних соціальних питань: стосовно прожиткового мінімуму, підтримки сільської медицини, закон про держзакупівлі та зміни до Господарського кодексу і, якщо стане часу,

— законопроект про чисельність Збройних Сил. Якщо засідання відбудеться, повідомив Іван Кириленко, лідери фракцій знову зберуться на погоджувальну раду, щоб визначитися з наступними питаннями, адже на черзі десять президентських ініціатив, які потребують рішення Верховної Ради.

Один із лідерів Партії регіонів Олександр Єфремов наголосив, що такий компроміс удалося знайти з ініціативи його партії. Він повідомив, що Регіони наполягали, щоб розглядався також закон про Кабмін, запропонований главою держави, але коаліція від цього відмовилася. Депутат звернув увагу, що питання про НАТО з порядку денного «нікуди не знімалися», але є перелік важливих соціальних законів, які вже пройшли

комітети, і їх слід негайно розглянути. Тож парламент розблокують для того, щоб ці закони можна було ухвалити.

Близько третьої години в спорожнілій сесійній залі відбувся імпровізований збір Партії регіонів. До представників цієї політичної сили підійшов лідер Віктор Янукович і повідомив, що коаліція не хоче працювати, хоча є низка соціальних питань, які потребують негайного вирішення. Під час такого обговорення звучали припущення, що коаліції бракує голосів для прийняття принципових рішень, тому саме цим політикам вигідне блокування трибуни.

Віктор Янукович поцікавився, куди поділася із сесійної зали національна символіка, маючи на увазі, очевидно, жовто-сині прапори, які разом із повітряними кульками прикрашали вранці приміщення

під куполом. Технічні працівники винесли їх, але за числом вказівкою — залишилися з’ясувати.

Потім депутати-регіонали знову зібралися біля крісла Голови Верховної Ради і трибуни. Представник Партії регіонів Анатолій Толстоухов повідомив, що блокування відновили через те, що із зали прибрали національну символіку. Мовляв, в історії українського парламенту це вперше. І коли в залі був прапор БЮТ, його ніхто не чіпав. Анатолій Толстоухов наголосив, що трибуну розблокують, якщо будуть упевнені, що ніяких питань у режимі спринту стосовно НАТО внесено не буде.

Лідер «НУ—НС» В’ячеслав Кириленко заперечив причетність його політичної сили до зникнення національної символіки із сесійної зали.

Надія ГОРБАТЮК.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ни вирубали нам світло. Я пам’ятаю, як вони не давали нам працювати вісім місяців... Повітряні кульки — це символ нинішньої влади. Це символ того, що лусне вже цієї весни.

Ігор Шаров (Блок Литвина):

— Я шойно зайшов до Голови Верховної Ради і довів до його відома, що фракція зараз припиняє роботу в сесійному режимі. Ми йдемо працювати у комітетах над законами, які потребують доопрацювання. Я ще раз повідомив Голови Верховної Ради, що тільки він, доки не обрано президію, має навести лад у сесійній залі. Ми прийшли у парламент, щоб виконувати волю виборців, щоб працювати за своїм прямим призначенням. У нас є бажання і сподівання, щоб трибуну розблокували найближчим часом. Є інформація, начебто Віктор Янукович зустрінеється з главою парламенту. Можливо, питання, які потребують з’ясування, буде вирішено.

Петро Симоненко (КПУ):

— Гадаю, що Президент і його оточення, в тому числі і ті, хто підписував лист трьох, свідомо це зробили, з метою спровокувати конфлікт у Верховній Раді, який повинен поглибити протистояння у суспільстві. Ті, хто спровокував цей конфлікт, сьогодні сидять на Банковій, і їх мета — щоб Верховна Рада не працювала. А виходячи з того, що це дуже серйозне питання — перспективи України стосовно участі у військово-політичному блоці НАТО — це частина нашого суверенітету, ми принципово вимагаємо, щоб було проведення референдуму.

Нині в державі Президент веде боротьбу проти власного народу, і це ускладнює ситуацію. Маємо збіг обставин у часі: вступ до СОТ, без обґрунтування та соціально-економічного прогнозу, проблема з НАТО та стосунків з Росією... Ми бачимо, що сьогодні йде підготовка до якоїсь широкомасштабної кампанії, а боротьба за владу призводить до того, що олігархи шматують Україну. Ми наполягаємо, щоб обов’язково було проведено референдум, Президент підписав відповідний указ, і вже у червні можна було зняти цю проблему. Як довго триватиме блокування трибуни залежить від того, чи довго Президент і його оточення виявлятимуть упертість.

Андрій Шкіль (БЮТ):

— Із ситуації, що склалася, є лише два шляхи виходу: або домовитися, або — нові вибори, третього варіанта немає. Ніхто нікого не збирається пересистувати і перекикувати чи вирішувати питання силою. Думаю, принцип вуличних розбірок у Верховній Раді — це не наш стиль. Люди тверезі і освічені не можуть пояснити причину нинішнього блокування роботи Верховної Ради. Опозиція вимагає, щоб ми проголосували за постанову, яку вважаємо антиконституційною. Ми пропонуємо компроміс — референдум можливий лише у разі, коли справді вирішуватиметься — вступати чи ні. Якщо протягом 30 днів парламент не працюватиме, будуть позачергові вибори, і я впевнений, що кульок у залі буде менше. Нам вигідні перевибори зараз. Це підтверджують усі соціологічні дослідження. А два сателіти Партії регіонів — комуністи і Блок Литвина — можуть і не пройти. Тож люди, які називають себе українською опозицією, тобто опозицією до країни, навряд чи мають на порядку денному перевибори.

Надія СМІЯН.

З’їзд у Сєвєродонецьку пройде у перший день весни

Другий Всеукраїнський з’їзд депутатів усіх рівнів в Сєвєродонецьку відбудеться 1 березня, а не 23 лютого, як планувалося раніше. Про це вчора повідомив секретар оргкомітету, народний депутат Вадим Колесніченко (Партія регіонів). Проходитиме він у Льодовому палаці Сєвєродонецька, однак, якщо виникнуть якісь проблеми з приміщенням, «ми готові провести з’їзд і на вулиці», повідомив депутат.

За словами В. Колесніченка, під час форуму планується прийняти низку постанов і резолюцій з питань розвитку місцевого самоврядування, захисту прав російськомовних громадян, а також щодо питань НАТО і спроб перегляду історії Великої Вітчизняної війни.

Що стосується складу делегацій, то вони, за словами народного депутата Віктора Тихонова (Партія регіонів), формуються органами місцевих влад. Організатори мають намір надіслати запрошення послам країн Євросоюзу та СНД. Наразі депутат повідомив, що участь у з’їзді братиме лідер Партії регіонів Віктор Янукович. Стосовно Раїси Богатирьової, то вона візьме участь, якщо виявить таке бажання. Адже вона поки що є народним депутатом і членом партії.

Чи почують голос регіонів

Громадсько-політичне об’єднання «Справедлива Одеса» виступає за повернення до мажоритарної системи виборів на місцях. Таку ініціативу підтримують 52 тисячі одеситів. Водночас об’єднання не відкидає можливості проведення виборів за партійними списками, але відкритими і з прив’язкою депутатів до округу. Крім того, члени організації пропонують прописати в новій редакції закону механізм дії виборців на депутатів і передбачити можливість дострокового припинення їхніх повноважень за ініціативою громадян, а також провести у 2008 році дострокові вибори до місцевих рад уже за новою

редакцією виборчого законодавства. Свої пропозиції «Справедлива Одеса» вручила вчора першому заступнику голови Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Сергію Гриневецькому (на знімку праворуч).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Про доопрацювання Державного бюджету України і місцевих бюджетів на 2008 рік, програми соціально-економічного розвитку держави та регіонів, розв’язання актуальних проблем місцевого самоврядування

Рішення Консультативно-дорадчої ради з питань законодавчого забезпечення місцевого самоврядування та регіонального розвитку при Голові Верховної Ради України

Заслухавши інформації Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, Консультативно-дорадча рада вирішила:

1. Інформації Міністерства фінансів України «Про доопрацювання Державного бюджету України і місцевих бюджетів на 2008 рік», Міністерства економіки України «Про програми соціально-економічного розвитку держави і регіонів», Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

«Про розв’язання актуальних проблем місцевого самоврядування» взяти до відома.

2. Підтримати концептуальні пропозиції, висловлені у виступі Голови Верховної Ради України А. П. Яценюка щодо доопрацювання Державного бюджету України і місцевих бюджетів на 2008 рік, програми соціально-економічного розвитку держави і регіонів, розв’язання актуальних проблем місцевого самоврядування.

Вважати пріоритетними в поточній роботі Консультативно-дорадчої ради питання внесення змін до Конституції України, Законів України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», «Про місцеве самоврядування в Україні», проведення реформи житлово-комунального господарства, адміністративно-територіального устрою, вдосконалення бюджетного, податкового, житлового законодавства, оперативного розв’язання проб-

лем закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, соціального захисту населення.

3. Рекомендувати Міністру фінансів України В. М. Пинзенику, Міністру економіки України Б. М. Данилишину, головам комітетів Верховної Ради України проаналізувати та врахувати в законотворчій роботі пропозиції і зауваження, висловлені представниками регіонів і територіальних громад.

4. Доручити членам Консультативно-дорадчої ради (народному депутату України, президенту Української асоціації місцевих та регіональних влад В. М. Тихонову, голові Донецької обласної ради, координатору голів обласних рад А. М. Близнюку, Дніпропетровському міському голові, президенту Асоціації міст України та громад І. І. Куліченку, віце-президенту — виконавчому директору Асоціації міст України та громад М. В. Пітцику) утворити спільну робочу групу для напрацювання пропозицій щодо

вдосконалення законодавчої бази місцевого та регіонального самоврядування в Україні.

5. Рекомендувати головам комітетів Верховної Ради України направляти законопроекти, які передбачають правове врегулювання проблем місцевого самоврядування та регіонального розвитку, Українській асоціації місцевих та регіональних влад, Асоціації міст України та громад, Асоціації сільських, селищних та міських рад України для підготовки відповідних пропозицій і подальшої співпраці.

6. Рекомендувати редакціям газети «Голос України», журналу «Віче», дирекції теледіалогів Верховної Ради України використати матеріали засідання для висвітлення рішень Консультативно-дорадчої ради, роз’яснення її позиції щодо удосконалення системи місцевого самоврядування.

Голова Верховної Ради України
А. ЯЦЕНЮК.

В основі нової Конституції має лежати принцип народного суверенітету

Країні потрібна нова редакція Конституції. На цьому під час круглого столу наголосили представники громадського конституційного комітету, радник Президента Анатолій Ткачук та голова правління центру політико-правових реформ Ігор Коліушко.

На думку учасників круглого столу, справжнім викликом демократії в сучасній країні є спровокована політикомом конституційна криза. Без конституційної реформи не будуть ефективними ні демократичні процедури, ні сформовані виключно на основі політичних домовленостей органи влади. Існуюча розстановка політичних сил у новому парламенті не дозволяє реалізувати реформу звичним для депутатів шляхом. Тому виникає суспільна потреба, з одного боку, звернутися до джерела влади — громадян, а з другого — уникнути маніпуляцій громадською думкою в інтересах окремих політичних сил.

За їхніми словами, діяльність комітету спрямовано на розв’язання цих проблем через активну

участь інститутів громадянського суспільства та політично незаангажованого експертного середовища в конституційному процесі. Крім того, особливу увагу надано реалізації принципу народного суверенітету, а саме: ідеї забезпечення установчої влади народу як найдемократичнішого способу ухвалення конституції. Найвищого ступеня легітимності новий Основний Закон набуде саме через узгодження тексту Конституційною Асамблеєю та затвердження всенародним референдумом. Саме такий шлях передбачає максимально можливу міру участі громадськості в конституційному процесі.

Представники громадянського конституційного комітету наголосили, що успішність проведення конституційної реформи — це вихід з конституційної кризи та прийняття якісних законів про внесення змін до Конституції або нової її редакції незалежно від політичних інтересів з урахуванням демократичних світових стандартів та досягнень вітчизняної науки.

Сергій МЕЛЬНИК.

ФОТОФАКТ

Фото Юрія ІЛГЕНКА (Українформ).

Служба безпеки України передала представникам кількох українських музеїв більш як 60 творів мистецтва, серед яких картини, предмети старовини, ікони, вилучені у контрабандистів.

КОНФЛІКТ

Замки висвердлюють, таблички перечіплюють

На другому поверсі адмінбудинку в центрі Житомира, де розташована обласна рада, є дві таблички з написами, які сповіщають, що саме ці двері ведуть до кабінету голови облради. На одній значиться прізвище Ірини Синявської, на другій — Віталія Француза. Віталій Йосипович шойно зайняв кабінет, в якому раніше працювала Ірина Максимівна. Цьому передувало виття електродриля: зайти до кабінету йому вдалося лише після того, як силою подолали опір зачинених замків. Споглядаючи на своїх телеекранах такий штурм владного крісла, жителі сільської глибинки, де більшість — пенсіонери, намагалися зрозуміти, що ж означають такі мудрі слова «легітимний» і «нелегітимний». А ще те, як це може бути одразу дві голови в одній обласній раді.

На це звернула увагу й Ірина Синявська на першій після вимушеного переселення в інший кабінет прес-конференції:

— Щоб голова обласної ради перестав виконувати свої обов’язки, його треба звільнити. Такого запису в мой трудовій книжці немає — просто силовим методом захоплено кабінет.

А перед цим були квіти, які голова облдержадміністрації Юрій Забела вручив Віталію Французу, привітавши його з обранням головою обласної ради.

Знов повіяло вітром з Печерського пагорба

30 січня ніщо не віщувало стрімкого розвитку подій. На чергове засідання 13 сесії облради запланувалося 40 депутатів (усього в облраді їх 95). Кворуму не було, Ірина Синявська повідомила про перенесення засідання на невизначений термін. Мотивувала це

Як Житомирська облрада стала «двоголовою»

тим, що необхідно розібратися з судовими рішеннями. Вони знову вкотре суперечили одне одному. Йдеться про затяжну суперечку навколо «імперативного мандата»: БЮТ і «Наша Україна» давно добиваються заміни тих депутатів облради, діяльністю яких незадоволені ці політичні сили. Київський апеляційний адміністративний суд своєю ухвалою підтримав ці намагання, заборонив керівництву обласної ради не допускати наступну за списком дев’яту депутатів від БЮТ до участі у роботі сесійних засідань, натомість Вищий адміністративний суд зупинив ухвалу Київського апеляційного. Оскарженню останнє рішення не підлягає.

Виявилось, що «невизначений термін» насправді може бути дуже коротким. Фракції БЮТ і НУ, які не зайшли вранці до сесійної зали, провели спільну нараду, а після чотирнадцятої години несподівано відкрили пленарне засідання обласної ради. Було оприлюднено виконавче провадження цього разу вже Печерського райсуду Києва, яке забороняє 9 депутатам від БЮТ і 5 депутатам фракції ХДС брати участь у сесійних засіданнях обласної ради, в тому числі й Ірині Синявській. Депутати від БЮТ і НУ, до яких приєднались по два представники від Народної партії та Партії регіонів, змінили склад ТВК.

«БЮТ і НУ здійснили спробу силового захоплення влади в Житомирській обласній раді — так було прокоментовано ці дії в заяві, вміщеній на офіційному сайті обласної ради. — Керівництво та депутати цих двох фракцій в облраді проігнорували цілу низку законів України, грубо нехтуючи Конституцією держави. Вищезгадані дві політичні сили завели до зали засідань Житомирської обласної ради декілька десятків прихильників й оголосили ці збори «сесією обласної ради» та почали

приймати неправомірні рішення. У зборах, спрямованих на силове захоплення сесійної зали, взяло участь 52 особи, з яких депутатські мандати мають лише 38».

«Протистояння в обласній раді — прояв боротьби бізнес-структур за землю і власність» — таку оцінку цим подіям дано в заяві бюро обкому Соціалістичної партії України. В ній зазначено: «Близько 15-ї години депутати від БЮТ і НУ за участю кількох окремих депутатів з фракцій Народної партії і Партії регіонів відкрили зібрання, яке оголосили сесією обласної ради. Виникає запитання: якщо це сесія, то чому на неї не були запрошені соціалісти та інші фракції, у порядку, передбаченому регламентом обласної ради?»

«Люди живуть не в парторганізаціях, а в містах і селах»

День, коли рахували голоси за Віталія Француза (у залі було 50 чоловік, у бюлетені — тільки його прізвище), більше запам’ятався іншим. Технічні засоби в сесійній залі не працювали, голосувати доводилося руками, тому для пояснень запросили керівника відділу Тамару Олійник. Вона відповіла чітко, як відрізняла: апарат облради вважає засідання нелегітимним.

Кадровий склад апарату облради треба зберегти, бо вже залякують: завтра, мовляв, замінимо, — закликає тепер народний депутат України (НП) Микола Рудченко.

Ситуація парадоксальна, рідким працівникам апарату справді не позаздриш. Кожен з голів облради пише якісь папери, проводить планірки. Ірина Синявська повідомила, зокрема, що відмінила розпорядження В. Француза про посилення контролю за дот-

риманням вимог трудової дисципліни, бо вважає його невиправданим.

За всіма цими пристрастями геть забулося, що ж стало першопричиною конфліктної ситуації. Просто минулої весни Ірина Синявська заявила, що залишає ряди партії «Наша Україна». П’ятеро депутатів цієї фракції відколюлися у фракцію ХДС. У свою чергу БЮТ вирішила замінити 9 депутатів, обраних до облради від цього блоку, які стали на підтримку Ірини Синявської. Отак і набралось 14 тих, кого Печерський райсуд Києва не дозволив пускати в зал засідань облради. Найцікавіше те, що політику в цій ротації важко знайти навіть з мікроскопом. Наприклад, за заснування стипендій імені Олега Ольжича (українського націоналіста, який загинув у фашистському концтаборі) замість нашоукраїнців, які бойкотували чергове засідання, довелося голосувати регіоналам із соціалістами та комуністами. А інших «політичних» питань на сесіях і не було.

Справжня причина, на думку Ірини Синявської та її однодумців, у тому, що в органах місцевого самоврядування стали запроваджувати партійну диктатуру. «У нас забули, що народ живе в територіальних громадах, а не в партійних організаціях», — сказала вона на установчому форумі обласного громадського об’єднання «Житомирська ініціатива», який відбувся в січні. Боротьба проти партійних списків на місцевому рівні — одне з завдань цього громадського формування. А те, що його головою обрано Ірину Синявську, можна розглядати і як «запасний аеродром» на випадок, якщо доведеться залишити кабінет в облраді. Тоді можна буде взятися за здійснення лозунгу об’єднання «Дії влади — під контроль громади».

Хоча з обох сторін конфлікту прозвучало вже стільки взаємних звинувачень у «дербані» землі і надр, не підкріплених реальними доказами, що коли прозвучать справжні факти, їх уже ніхто не почує... А загальне враження таке: на Житомирщині коаліція й опозиція формується не навколо політичних цілей і програм, а навколо... кар’єрів. Найбільше звинувачення в заяві пана Француза таке: «Тисячі гектарів землі, на яких розташовані родовища каоліну, граніту та інших корисних копалин, без належного оформлення роздавалися, як правило, тим, хто підтримував пані Синявську».

Напрошуються висновки

Народний депутат України Микола Тимошенко (фракція КПУ) причиною складної ситуації вважає партійний диктат. На його думку, щоб не було двовладдя, потрібно тимчасово відсторонити від цих обов’язків обох голів облради. Є легітимні заступники, хай працюють. А тим часом нехай суд поставити у цій історії крапку. Хоча, додав одразу, в нас суди тепер три крапки ставлять.

Народний депутат України Микола Присяжнюк (ПР) нагадав, що коли голова облдержадміністрації зустрічався з представниками політичних сил, йому радили займатися соціально-економічними питаннями, а не ставити на бік якоїсь політичної сили: тоді всі підтримуватимуть. Але він не послухав і зробив свій кабінет політичним штабом. Це ще раз переконує, що необхідна реформа місцевого самоврядування.

Народний депутат України Микола Рудченко (НП) виступає за повернення до мажоритарної системи виборів до місцевих рад. Або, як компроміс, хоча б 50 на 50.

Олексій КАВУН.

Житомир.

А тим часом...

І. Синявська та В. Француз призначили «свої» строки наступних пленарних засідань сесії обласної ради — на 12 і 14 лютого.

Європейський комісар з питань зовнішніх відносин та європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер сьогодні прибуде до Києва **(прес-служба представництва Єврокомісії в Україні)**

На Полтавщині вчора тиск газу у трубопроводах знижено на 0,2 атмосфери, через борги обласного підприємства «Полтаватеплоенерго» **(Укрінформ)**

У НОМЕР

► ЧЕРНІГІВ

Хрестили дітей... за ґратами

У Будинку матері та дитини жіночої виправної колонії № 44, що у Чернігові, охрестили шістьох малюків і трьох жінок. Церемонію провів клірик Свято-Троїцького кафедрального собору ієрей Артемій у супроводі студентського хору Чернігівського духовного училища. Адміністрація виправного закладу та духовенство вважають, що такий захід позитивно позначиться на долі і засуджених, і народжених у неволі дітей.

Сергій ПАВЛЕНКО.

► ЖИТОМИРЩИНА

Гинуть під залізобетонними плитами

У місті Олевську залізобетонна плита перекриття, що завалилася, вкоротила віку тринадцятирічному хлопцю. Це сталося на будові, що давно була місцем розваг підлітків: об'єкт вважається за консервованим впродовж 13 років. Через падіння залізобетонної плити перекриття загинув і 35-річний житель Коростеня. Сталося це на території колишнього військового містечка, де він розбирав бокси, які використовували для зберігання техніки, добуваючи в такий спосіб будівельний матеріал для власних цілей.

Олексій КАВУН.

► ХМЕЛЬНИЧЧИНА

За добрим зором — у монастир

У Святопокровському жіночому монастирі, що в Лещинському районі, відкрито офтальмологічний кабінет. Ідея його створення належить митрополиту Київському та всієї України Володимиру Сабодану. Церква виділила приміщення в монастирі та закупила найсучасніше офтальмологічне обладнання. В перший день роботи кабінету, коли прийом вели головні офтальмологи країни та області, новий медзаклад відвідали сорок пацієнтів. Надалі лікарі надаватимуть допомогу мешканцям навколишніх сіл та всім бажаючим.

Ірина КОЗАК.

► ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

Поїхав берег річки

Фахівці зафіксували зсув ґрунту на березі річки Бережниця на території села Петранка Рожнятівського району. Небезпечна ділянка займає площу понад 100 кв. м. Зсув загрожує перекрити русло річки і зруйнувати господарські споруди одного з мешканців села. Причиною стало перезволоження ґрунту та підмив правого берега водами річки. На жаль, без інженерно-геологічного дослідження не можна вести роботи з укріплення берега. Здійснити їх має підприємство «Західукрекологія» НАК «Надра України», куди по допомогу звернувся районна влада. Від фахівців чекають висновку, як зупинити зсувний процес.

Дарина НАЗАРЧУК.

Міський парк перетворюють на... смітник

Після обстеження території ужгородського міського парку «Боздоський» було встановлено, що деякі його ділянки місцева влада перетворила на... смітник, повідомляє Укрінформ.

Як з'ясувалося, виконком міської ради Ужгорода прийняв рішення для облаштування зони відпочинку розчистити територію площею 4,5 гектара від дикоростучих чагарників та поодиноких дерев і завести сюди будівельне сміття з будмайданчиків. У результаті були вирубані 52 верби і почали звозити відходи з будівництва. Екологи заявляють, що рішення про вирубування зелених насаджень було прийнято незаконно, бо відсутня низка необхідних для прийняття такого рішення документів. Зокрема, немає проектно-технічної документації і висновку державної екологічної експертизи. Крім того, екоінспектори вважають, що ужгородська влада порушила і Закон України «Про відходи».

Державна екологічна інспекція розпорядилася негайно заборонити вивезення відходів на цю земельну ділянку.

Фото Сергія ГУДАКА (Укрінформ).

Завдану природі шкоду оцінюють у 11 мільйонів 759 тисяч 189 гривень. Матеріали перевірки направлено в Закарпат-

ську міжрайонну природоохоронну прокуратуру для наступного реагування й ухвалення рішення.

ДАІ завершила місячник порушень прав людини

За місяць працівники Державтоінспекції через суди позбавили водійських прав більш як 34 тисячі українців. Такими є наслідки широкомасштабного оперативно-профілактичного відпрацювання, яке тривало з 10 січня по 10 лютого цього року. Проте це лише початок. Адже ДАІ обіцяє продовжити «суворий режим» роботи.

Але водії та експерти із захисту прав людини б'ють на сполох. Вони заявляють про численні порушення, зловживання та перевищення повноважень інспекторами. Адже вилучають водійські посвідчення за наймен-

ші порушення та без рішення суду.

— ДАІ завершила місячник тріумфального порушення прав людини, — розповідає правозахисник Володимир Чемерис. — Оскільки водійські посвідчення має право вилучати лише суд. Дії інспекторів є незаконними. Насамперед порушується право на захист. Адже водіїв доправляють до суду, щоб покарати. Вони позбавляються можливості захищати свої права — відсутня юридична допомога, немає можливості підготуватися до розгляду справи. Проте на засіданні

громадської ради з прав людини при МВС міністр внутрішніх справ Юрій Луценко не прислухався до цих аргументів.

За словами правозахисника, якщо у водія вилучили права, необхідно терміново написати скаргу керівництву департаменту ДАІ і негайно подати позов до суду на незаконні дії інспекторів. Адже такі рішення вони часто ухвалюють, не розібравшись у всіх обставинах порушення. Крім того, необхідно телефонувати адвокату, залучати свідків. А подальша доля водіїв перебуває в руках парламенту.

Начальник столичного відділу управління ДАІ Євгеній Кравець повідомив «Голосу України», що вилучені права передадуть до відділу Державтоінспекції за місцем проживання водіїв, і їх буде повернуто власникам лише після успішного складання екзамену з правил дорожнього руху. Крім того, при собі необхідно буде мати медичну довідку.

Більшість пішоходів радіє запровадженню такої спецоперації. Адже в країні зменшилася кількість ДТП на дорогах. Проте є друга сторона медалі — корупція. Працівникам ДАІ стануть давати більше хабарів.

Олександр ПЕКНИЙ.

Вовк покусав трьох доярок

Пригода сталася в Богоявленці Мар'їнського району (Донецька обл.). Три працівниці сільгосппідприємства «Богоявленське» — 48, 49 і 50 років — йшли близько четвертої ранку на ферму, коли на них раптово кинувся вовк. Із діагнозом «укус верхніх і нижніх кінцівок» жінок госпіталізовано до травматологічного відділення центральної районної лікарні у Красногоровці. Стан пацієнток медики оцінюють як задовільний, потерпілим зроблено щеплення від сказу.

Як розповіли «Голосу України» в центрі пропаганди ГУ МНС України в Донецькій області, для відстрілу сіроманців залучено 20 мисливців. За попередньою інформацією, вдалося вполювати одного вовка, ще четверо втекли на територію сусіднього Волноваського району. Чи був застрелений хижак хворий на сказ, встановлюється.

Вл. інф.

Городяни можуть залишитися без гарячої води

«Луганськгаз» обіцяє спочатку відключити гарячу воду, а потім і зупинити деякі котельні. Такі неприємності в першу чергу загрожують населенню Луганська, Северодонецька, Лисичанська і Краснодона. За словами заступника голови правління компанії «Луганськгаз» Олега Тимковського, це буде покаранням злісних неплатників за споживання блакитного палива. Список боржни-

ків очолює державне комунальне підприємство «Теплокомуненерго». Його борг — більше 80 мільйонів гривень. Нарікань на бюджетні організації та промислові підприємства нема, вони розраховуються повністю, а от населення підводить. Дисципліна оплати комунальних послуг у деяких громадян досі відсутня.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Спеціальний автокран полегшить роботу піротехніків і допоможе безпечніше працювати з боєприпасами

Донецькі рятувальники першими в країні отримали новий спеціалізований автомобіль для піротехнічних робіт **(на знімку)**. Машину виконано на базі автомобіля КраЗ.

За словами начальника групи піротехнічних робіт головного управління МНС України в Донецькій області Сергія Логвина, кран-балка з довжиною стріли в десять метрів може підняти предмет вагою до тисячі кілограмів із глибини шести метрів. Це істотно допоможе працювати, наприклад, з авіабомбами. Авто також має броньовані стінки для захисту екіпажу; воно оснащено електростанцією на 5,5 кіловата. Донецькі піротехніки сподіваються, що нова техніка полегшить їхню роботу: адже незабаром розпочнуться весняні польові роботи, і рятувальники чекають на чергове виявлення боєприпасів часів другої світової війни. Торік група піротехнічних робіт аварійно-рятувального загону спеціального призначення виконала майже 300 заявок на розмінування і знешкодила 8859 вибухонебезпечних предметів.

Ліна КУЩ.

Фото Центру пропаганди ГУ МНС України в Донецькій області.

Понад сто тисяч рабів за час незалежності

Учора в столиці було підписано Меморандум про наміри із запобігання торгівлі людьми. Свій підпис під документом поставили представники Міжнародної організації з міграції (МОМ), агенції ООН в Україні і Міністерства сім'ї, молоді та спорту. Також цього разу долучилися і вітчизняні бізнесмени.

Усього за період з 1991 року близько 100 тисяч наших співвітчизників потерпіли від торгівлі людьми. Однак чи дане число є правдивим, невідомо, адже скільки саме людей сьогодні перебуває у рабстві, порахувати практично неможливо.

— Явище торгівлі людьми, — каже Джефрі Лабовіц, голова представництва МОМ в Україні, — за останні роки сягнуло величезних показників і стало викликом усьому світу. Єдиний можливий вихід — узгоджена поведінка уряду, приватного сектору, суспільства та міжнародної спільноти.

Утім, поки сильні світу цього узгоджують свої дії, український люд дедалі частіше стикається із проблемою работоргівлі. До того ж ця загроза не має жодних вікового чи гендерного цензу. Наймолодший врятований «рабині» було всього лише три роки, найстарший — на 70 більше. Кожен

четвертий з тих, хто потрапляє в рабство, — чоловік. Основним видом експлуатації (більше половини усіх випадків) й досі залишається сексуальна. Однак з кожним роком збільшується кількість постраждалих від трудового рабства. Найбільше «рабів» з України перебуває у Росії, Туреччині та Польщі. А іноді й співгромадяни виступають у ролі експлуаторів.

Як декларує МОМ, головне завдання організації — допомагати тим, хто опинився у рабстві, повернутися додому і реінтегруватися у суспільство. «Великий відсоток потерпілих від торгівлі людьми мали незакінчену або вищу університетську освіту. Більшість з них мешкали у містах. Ніхто не має імунітету від цієї хвороби. Єдина твоя сила — обізнаність», — наголошують представники МОМу.

Кількість тих, хто звертається до них по допомогу, постійно зростає. Першопричиною цього є, мовляв, краща поінформованість людей. Спеціально для цього було відкрито гарячі лінії для тих, хто в біді, або хоче себе убезпечити на майбуття. Для стаціонарного телефону — 8 800 505 50 10, для мобільного — 527. Усі дзвінки — безкоштовні.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Голова Кіровоградської облдержадміністрації Василь Моцний, директор Японського конференційного центру Стів Накада, співробітник центру Атсухо Муеда, голова Кіровоградської облради Микола Сухомлин обговорили перспективи налагодження ділового співробітництва.

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

Переговори в Кремлі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У Росії переговори традиційно сприймають не інакше, як «Ющенко приїхав до царя на поклон». В Україні ж від двох президентів чекають конструктивного розв'язання болючих питань. Передовсім, звичайно, газового, пам'ятаючи, що в одному з недавніх інтерв'ю український Президент заявив, що вступ України до СОТ дає йому можливість певного маневру в переговорах з Путіним. При цьому напередодні експерти прогнозували, що Віктор Ющенко, наймовірніше, пообіцяє Москві борг сплатити і не змінювати газову схему, в обмін на що росіяни спустять останній газовий конфлікт на гальмах.

На самому початку зустрічі Ющенко наголосив, що Києву і Москві необхідно обговорити широкий спектр питань. Зокрема надто чутливі для обох сторін. Він зазначив, що тільки План дій Україна—Росія до 2009 року, який передбачено підписати, містить 26 питань у різних сферах двостороннього співробітництва.

«Ми готові до цього діалогу», — сказав Президент України, додавши, що Київ ви-

ходитиме з того, що Росія була і залишається нашим стратегічним партнером.

У свою чергу Володимир Путін погодився, що, мовляв, є багато тем для обговорення. Він акцентував увагу на питанні про товарообіг між двома країнами, кооперації у сферах авіації і космосу. Також Президент РФ зазначив, що необхідно виводити на політичний рівень рішення про прикордонне співробітництво.

Після особистої бесіди відбулося засідання українсько-російської міждержавної комісії, за результатами якого президенти повинні були підписати двосторонні документи: План дій Україна—Росія до 2009 року (першочергові заходи у двосторонніх відносинах) і Протокол другого засідання українсько-російської міждержавної комісії.

Також учора глава української держави планував зустрітися з головними редакторами провідних російських ЗМІ в державному інформаційному агентстві ІТАР-ТАКС, а також приділити увагу представникам української громади і покласти квіти до пам'ятника Тарасові Шевченку.

Яна СТАДІЛЬНА.

Японці зацікавилися нашим ріпаком

На Тернопільщині побували представники японської корпорації «Міцуї», яка має намір співпрацювати з місцевими аграріями. Вони ознайомилися з пропозиціями, які висловили перший заступник голови облдержадміністрації Андрій Фліссак і заступник з аграрних питань Петро Вовчук, побували в сільгоспдприємствах. Область, зокрема, зацікавлена в інвестиціях у будівництво заводу з виробництва біодизельного пального. Площі під ріпаком, який міг би служити сировиною, постійно нарощуються. Нинішнього року, наприклад, заплановано засіяти цією культурою 74 тисячі гектарів і отримати майже 200 тисяч тонн насіння. Як і в попередні роки, його вивозитимуть за кордон, хоча можна переробляти на місці.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

Могили руйнували кувалдами

Понад 270 могил зруйнували невідомі досі злочинці на мусульманському кладовищі в селищі Уварівка Нижньогірського району. Віціліло лише 15 надгробків. Голова Верховної Ради автономії Анатолій Гриценко розцінює масове руйнування надгробків на мусульманському кладовищі «як спробу викликати міжнаціональну ворожнечу на півострові». Й сподівається, що правоохоронці знайдуть винуватців. Голова Нижньогірської райради Олександр Петров повідомив, що збиток від погрому сягає півмільйона гривень. За його словами, жителі селища різних віросповідань готові дати гроші на відновлення мусульманського кладовища. Люди самі зголосилися охороняти понівечене кладовище цілодобово й вимагають негайно знайти та покарати винних у святотатстві. А на позачерговій сесії депутати перейматимуться питанням охорони всіх кладовищ у районі. Нижньогірська міліція вважає, що надгробки, швидше за все, кувалдами нищила організована група з не менш як десятка осіб, котрих посилено шукають.

Із закликом зберігати спокій і виявляти толерантність Нижньогірська райрада звернулася до всіх мешканців регіону. Кому потрібен конфлікт у Криму, з'ясовують компетентні органи.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

«Шанель» за гривню

Під час огляду теплохода «Пошук», що ошвартувався в Білгород-Дністровському морському торговому порту, одеські митники виявили понад 40 тисяч флаконів парфумерії з етикетками найвідоміших французьких та італійських фірм. Відповідно до вантажних супровідних документів задекларована вартість одного флакона парфумів «Шанель» — 1 гривня. А в одеських магазинах його продають за 300 гривень. Вантаж парфумерії вагою 90 тонн на суму 4 мільйони гривень прибув на адресу громадянки України. До речі, експерти дали висновок, що наклейки про країну-виготовлювача — фальшивка, і, як з'ясувалося, самі парфуми позбавлені справжнього французького аромату. Вони, найпевніше, виготовлені в Туреччині і є підробкою.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

СВІТ КОРОТКО

► АВСТРАЛІЯ

Вибух

у торговому центрі

Сильний вибух стався в торговому центрі австралійського міста Сідней. Більше тисячі осіб було терміново евакуйовано. Як заявляють у поліції, багато клієнтів вважали, що в будинку проводяться навчання, тому всіляко уникали евакуації. На місці події працюють аварійно-рятувальні служби. За попередньою версією, причиною вибуху стало замикання електродпроводки на підстанції, розташованій в підвалі. Потім почалася пожежа, що охопила велику частину торгового центру. Даних про потерпілих немає.

► ГРЕЦІЯ

Небо над Афінами спокійне — через страйк

Адміністрація афінського аеропорту вчора оголосила про скасування рейсів літаків у зв'язку зі страйком службовців. На щастя, пасажирів поінформували про це завчасно. Страйк не тільки зачепив міжнародні рейси, а й вніс корективи у графік польотів усередині країни. Хвиля протестів охопила в ці дні багато сфер життя в Греції: профспілки вимагають від уряду відмовитися від планів реформи пенсійної системи.

► ПАКИСТАН

Теракт біля афганського кордону

У результаті теракту в гірському районі Пакистану біля афганського кордону загинули, щонайменше, семеро людей. Крім того поранено кандидата до парламенту від Народної національної партії Нісара Алі Хана, котрий проводив там передвиборну кампанію. Пакистанська влада слабо контролює гірські райони на кордоні з Афганістаном. Адміністрація США стверджує, що тут ховаються лідери радикальних рухів «Аль-Каїда» й «Талібан».

► СХІДНИЙ ТИМОР

Введено надзвичайний стан

Виконувач обов'язків президента Східного Тимору Вісенте Гуттеррес учора оголосив у країні режим надзвичайного стану на дві доби. Тимчасово діятиме заборона на проведення демонстрацій, поліція матиме розширені повноваження з пошуку й арешту підозрюваних. Такий захід пов'язано зі вчиненими напередодні замахами на президента і прем'єр-міністра країни. Нагадаємо, що главу держави Жозе Рамуша Орту було поранено під час нападу на його резиденцію бойовиків, керованих лідером повстанців. Також напередодні бойовики обстріляли кортеж прем'єр-міністра країни Шана-на Гужмау. Під час нападу ніхто не постраждав.

► ІЗРАЇЛЬ

120-річна ізраїльтянка з'явилася по документи

Жителька арабського села Джиср-а-Зарка днями прийшла до відділення МВС з обліку населення в супроводі праправнучки по нове посвідчення особи. Яким же було здивування службовців, коли вони побачили, що жінка народилася в 1888 році і їй нещодавно виповнилося 120 років. «Вона глухувата, але взагалі вигляд її нормальний. Вона навіть їла сама», — розповіли співробітники паспортного столу.

У Чернівцях зафіксовано різкий спалах захворюваності на грип. Поліклініки переведено на 7-денний робочий тиждень (*Укрінформ*)

Міністр економіки України Богдан Данилишин і посол Японії в Україні Муцуо Мабучі підписали угоду про надання грантової допомоги на суму 4,2 млн. доларів для закупівлі медичного обладнання для дитячих лікарень Харківської, Дніпропетровської та Донецької областей (*Укрінформ*)

СПОРТ

«Шахтар» почав з перемоги

Футбол. Іспанія. Міжнародний турнір Кубок Ла Манга. «Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Норд-Сьялланд» (Данія, Фарум). 2:2 (пенальті — 4:2). Голи: Гладкий, 19, Педерсен, 20, 50, Фернандіньо, 68. Післяматчові пенальті реалізували: Фернандіньо, Адріано, Кільдентофт, Срна, Поді, Левандовський; не реалізували: Олесен (воротар), Енсен (воротар). «Шахтар»: Шуст, Срна, Єзерський (Кучер, 46), Левандовський, Гай (В. Шевчук, 46), Полянський (Вукич, 46), Гюбшман, Фернандіньо, Жадсон (Адріано, 46), Вілліан (Кравченко, 59), Гладкий (Прийомов, 78). **Тренер** — Мірча Луческу.

«Норд-Сьялланд»: К. Хрістонсен, Кагара, Кільдентофт, Олесен, Бембург (Поді, 78), Крістонсен, С. Хрістонсен (Беткер, 69), Петерсен (Накаяма, 63, Нільсон, 89), Енсен, Даль, Педерсен (Ольсен, 84). **Тренер** — Мортен Вієгхорст.

Арбітр: Томмі Сьєрвен (Норвегія) 11 лютого. Ла Манга. Стадіон футбольного центру «La Manga Club». 100 глядачів. 14 градусів.

Наступний суперник «Шахтаря» в іспанських змаганнях — російський клуб «Спартак» (Нальчик), котрий переміг «Ліллестрем» (Норвегія) — 3:1.

Кілька слів про цей турнір, організований Норвезькою федерацією футболу. Про групу А ви вже знаєте. До групи В увійшли: «Крілля Советов» (Росія, Самара), шведський «Гальмстад», норвезькі «Вікінг» і «Стабек». 14 і 15 лютого в групах між собою зіграють команди, котрі програли в парах, і переможці першого ігрового дня. На 18 лютого заплановані стикові матчі команд, які посіли в групах третє і четверте місця. 19 лютого — фінал (зустрінуться переможці груп) і матч за третє місце.

ЦИФРА

114,5 мільйона гривень

Саме стільки становить податковий борг Одеської області. У порівнянні з минулим роком він збільшився майже на 20 мільйонів. Серед боржників лідирують міста: Одеса (62 млн. грн.), Южне (10), Ізмаїл (7), Білгород-Дністровський (2).

В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеса.

В умовах СОТ виживуть найсильніші

Вступ України у Світову організацію торгівлі ділові люди Луганщини сприймають по-різному. Одні з цим зв'язують розбудову свого бізнесу, інші, навпаки, налаштовані на виникнення проблем, пов'язаних з подорожчанням матеріалів і ресурсів.

Виконавчий директор ВАТ «Луганськхолод» Павло Зверев, наприклад, вважає, що для його компанії, — однієї з лідерів ринку морозива в Україні — проблем не буде. Він звертає увагу на те, що з 1 січня 2008 року в Україні були запроваджені нові стандарти на виробництво морозива, як одна з необхідних умов для вступу України до СОТ. Такого нововведення вже давно потребував внутрішній ринок, який працює за застарілими нормами і, по суті, не має однакових вимог до якості продукту. Вступ нашої країни до СОТ підстобне багатьох виробників до вдосконалення своєї продукції і більш прозорої діяльності. Багато хто з дрібних виробників, щоб забезпечити якість, будуть змушені серйозно витратитися на вдосконалення своїх технологій, устаткування або піти з ринку.

Голова правління ВАТ «Коровай» Володимир Лимар вважає, що членство у СОТ передовсім створить серйозні проб-

леми для тіньових виробників. Легальні пекарі, які працюють за державними стандартами, давно готувалися до впровадження європейських. Зокрема, «Коровай» уже отримав міжнародний сертифікат якості.

Не так оптимістично налаштований заступник правління компанії «Агротон» Валерій Нікулін. Він вважає, що вступ України до СОТ, можливо, спричинить зростання цін на хліб. Вільне вивезення зернових за кордон призведе до подорожчання у нас зерна. Слідом подорожчає і м'ясо-молочна продукція. «Приміром, наше молоко вищого сорту, — пояснює Валерій Нікулін, — не відповідає третьому сорту в Європі. Крім того, за європейськими нормами до переробки допускається молоко тільки від спеціалізованих молочно-товарних ферм. А в Україні, як відомо, значний його відсоток постачає на заводи населення».

Алла АНТИПОВА. Луганська область.

За Іванка Кейвана заступилися правозахисники

Українська гельсінкська спілка з прав людини (УГСПЛ) направила відкрите звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ніни Карпачової та Генеральної прокуратури України щодо захисту прав і проведення ефективного розслідування трагічного випадку, який трапився 6 червня 2004 року з 9-річним Іванком Кейваном у селі Підпечери Тисменицького району, що на Прикарпатті.

Того фатального дня діти, в тому числі й Іван, який приїхав у село погостювати до рідних, грали у футбол на імпровізованому майданчику поряд з трансформаторною підстанцією 35/10 кВ (власник — ВАТ «Прикарпаттяобленерго»). Вхід на територію підстанції, як твердять родичі потерпілого, був вільний (хвіртка була незамкнена). Тож коли м'яч залетів на територію підстанції, хлопець побіг за ним і був уражений високовольтним струмом. У результаті цього опіками було покрито до 80 % поверхні його тіла, причому 55% становили глибокі опіки 3—4 ступенів на

голові, шії, тулубі, руках. Як дитина вижила, які муки перетерпіла, знають хіба що Бог та рідні.

Дідусь Іванка Василь Іванович Кейван уже четвертий рік вимагає належного розслідування обставин цього випадку та захисту прав онука, покаліченого, на його переконання, через безвідповідальність посадових осіб, котрі не подбали про безпечну експлуатацію підстанції, що вважається об'єктом підвищеної небезпеки. Однак посадові особи не вбачають своєї вини в тому, що сталося. Вони стверджують, що в нещасному випадку винна сама дитина,

ФОТОФАКТ

У приміщенні Чернігівської обласної ради відбулася презентація книги **Сергія Саннікова** «Огляд історії християнства».

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

котра незаконно проникла на територію підстанції в особистих цілях. За інформацією Василя Івановича, на яку посилаються правозахисники у своєму зверненні, родичів потерпілого було позбавлено права участі у розслідуванні, зокрема, не допущено до проведення технічної експертизи, не розглянуто жодного звернення, скарги, клопотання потерпілої сторони, не взято до уваги надані нею докази. Натомість винесено три постанови про відмову у порушенні кримінальної справи та дві постанови про закриття кримінальної справи №260599, коли її таки було порушено. Вказані постанови скасував суд. Проте постанову Тисменицького районного суду від 5 жовтня 2004 року про експертизу акта за формою НТ (невиробничий травматизм) від 7 червня 2004 року про цей нещасний випадок прокуратура не виконує вже четвертий рік.

Внаслідок усього цього сім'я Іванка Кейвана не отримала жодної компенсації за завдану шкоду. Тривале лікування дитини здійснюється за кошти батьків. Додамо, що свого часу завдяки ЗМІ до трагедії з Іванком було привернуто увагу суспільства. Про неї довідалися і працівники міжнародних неурядових організацій із США та американське посольство в Україні. Завдяки їх допомозі позаторік відомий шпиталь «Шрайнерс» у Бостоні, де перед тим врятували п'ятирічну Настю Овчар з Харківщини, взявся допомогти тоді вже 11-річному Іванкові. Торік хлопець теж лікувався за океаном. Американські лікарі зробили йому вже понад десять хірургічних і пластичних операцій. Та, щоб пройти повний курс лікування, йому ще не раз доведеться побувати в клініці.

Дарина НАЗАРЧУК. Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

Пікетувати Севастопольську міськраду працівників речового ринку, розташованого на площі Захарова, змусили дії представників правоохоронних органів і посадовців Нахімовської райдержадміністрації, спрямовані на ліквідацію ринку.

Фото Миколи МАГДИЧА.

Збараж і Зборів згадають події 360-річної давнини

На Тернопільщині готуються належно відсвяткувати 360-ту річницю початку національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького. З ініціативи голови облдержадміністрації Юрія Чижмара утворено оргкомітет з підготовки до цієї події. У школах відбудуться інформаційно-просвітницькі уроки, у навчальних закладах — «круглі столи», науково-практичні конференції на тему «Богдан Хмельницький — видатний політик і державотворець», буде організовано тематичні екскурсії місцями козацької слави «Збараж—Зборів». Планується поновити експозицію музею «Зборівська битва», реставрувати пам'ятник Богданові Хмельницькому в Збаражі, вивчається питання про спорудження пам'ятника видатному полководцю в обласному центрі. 360-річчю початку національно-визвольної війни присвятять поштовий конверт та марку. Основні урочистості припадуть на Покрову, коли відзначають День українського козацтва.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Акція для небайдужих «Зігрій серце сільської дитини»

БЛАГОДІЙНИЦТВО

Вона стартувала торік у листопаді з легкої руки радіожурналістів. За рекомендацією обласного управління освіти і науки першими її провели в Берестівській та Яганівській ЗОШ Липоводолинського району.

До заходу колег з обласного радіо приєдналися чимало журналістів, які не лише висвітлювали хід акції, а й вносили гроші. Одним з перших зробив внесок (500 гривень) голова Сумської ОДА Павло Качур. Благодійна скринька вмістила 2,5 тисячі гривень. А були ж ще і численні подарунки для сільських школярів.

Зокрема, ксерокс від студентів педінституту, канцтовари від їхніх ровесників з аграрного університету, офісні стільці від центру офісних меблів, музичний центр від обласного центру роботи з талановитою молоддю, газонокосилка від ТОВ «Сілікатобетон», DVD та набір компакт-дисків від інституту

післядипломної освіти, спортивний інвентар від приватної гімназії «Казка»...

...І ось в день Василя до Берестівської середньої школи завітали гості з дарунками. На центральній площі села їх зустрів театр пісні «Хорол» районного Будинку культури. Потім господарі запросили гостей до відбудованої торік школи, яка цього року святкуватиме 100-річний ювілей.

— Дати сільській дитині таку освіту, щоб вона на рівних могла конкурувати з іншими на ринку праці. Не загубити її талант! Ось завдання сільської школи, — підкреслив у своєму виступі Павло Качур. — Сьогодні рік навчання міської ди-

тини у повнокомплектній школі коштує 1800 гривень, а сільського школяра в малокомплектній — 19 тисяч. Як бачимо, різниця кричуща, та чи відповідають знання вкладеним коштам? Тож єдиний пріоритет сьогодні для всіх, передусім для влади — якісні знання дитини.

З огляду на ситуацію — час ставити особливі вимоги до вчителя. Насамперед — до сільського. Адже він є носієм не лише освіти і культури, а й духовності та моралі. Тож що багатший духовно й ерудованіший наставник, то глибшими будуть знання, ширшим кругозір дітей.

У Берестівській сільській школі 18 педагогів і 148 учнів. Тут навчаються не лише берестівчани, а й однолітки з навколишніх сіл і навіть сусіднього, Недригайлівського району.

Ще довго дівчата і дорослі перебуватимуть під враженнями від виступів артистів Сумського театру драми та музичної комедії імені Щепкіна, учасників фольклорного ансамблю «Берегиня» сумського вишого училища мистецтв і культури імені Бортнянського, юних артистів із сумської гімназії «Казка» та ансамблю «Трулялята». Учасники художньої самодіяльності Берестівської та Яганівської шкіл також не осоромилися ні перед гостями, ні перед односельцями.

Перший етап благодійної акції «Зігрій серце сільської дитини» завершився. Наступний фінішує 1 червня, в День Міжнародного захисту дітей.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

P.S. На лишився остеронь благодійної акції і лектив «Голосу України». За дорученням редакції автор вручив дітям Сумського обласного спеціалізованого Будинку дитини купальні халати на 650 гривень. Цим дітям особливо потрібні наші співчуття, чуйність і допомога.

Старий Чорторийськ — найяскравіша візитка Волині

Нещодавно з ініціативи Волинської обласної та Маневицької районної рад відбулася презентація проекту «Розвиток інфраструктури та туристично-рекреаційної сфери Старочорторийської сільської ради». Він переміг на всеукраїнському конкурсі проектів і програм розвитку місцевого самоврядування, а сільська громада цього року отримує грант у 100 тисяч гривень.

Уперше Чорторийськ згадується в 1100 році в «Повісті временних літ» — як містечко, що за нього поміж собою боролися онуки Ярослава Мудрого. Про ті часи нагадують три старі городища часів Київської Русі. На одному з них, що в центрі села, був замок, який 1227 року штурмом брав князь Данило і його брат Василько. Нині тут розташована Свято-Успенська церква УПЦ Київського патріархату. Широкий і глибокий яр відділяє Замкову гору від ще одного пагорба з Хрестовоздвиженським собором (1756 р.). Це головний храм відновленого 1997 року чоловічого монастиря Української православної церкви. Окрім нього, в монастирський комплекс входить Свято-Успенська (1921 р.) церква, надбрамна капличка і стовп-пам'ятник на честь фундаторів святині, якому вже більш як двісті років. Історія містечка була тісно пов'язана з іменами відомих волинських магнатів — князів Чарторийських і Радзивіллів, яким воно в різні роки належало.

На схід від Старого Чорторийська розташована висота 193 і меморіальний комплекс на честь воїнів-визволителів. Саме тут 28 січня 1944 року здійснили свій подвиг росіянин Віктор Єршов і узбек Намаджан Хакімов, які, щоб зупинити гітлерівські «тигри», зі зв'язками гранат кинулися під танки.

Пишаються в селі й своїми джерелами, десятих яких б'ють з-під старочорторийських пагорбів. Зібравшись до купи, вони річечкою впадають у Стир. Джерельна вода смачна і, кажуть, цілюща. Здавалося б, сама історія і природа подбали, щоб Старий Чорторийськ став одним із центрів зеленого туризму. Однак місцева громада не була готова до цього. Насамперед бракувало коштів, щоб як слід облаштувати туристичні об'єкти, провести благоустрій села. Дізнавшись про всеукраїнський конкурс проектів і програм розвитку місцевого самоврядування, тут вирішили взяти в ньому участь. Вже перша спроба виявила-

Джерела в Старому Чорторийську не замерзають у найлютіші морози.

ся результативною — проект став переможцем.

— А загальна вартість проекту, — уточнює сільський голова Олександр Свентий, — 135 тисяч гривень. Із них 30 має вкласти сільська громада, 100 — Фонд розвитку місцевого самоврядування, а ще 5 — місцевий підприємець Микола Шулипа. За ці кошти плануємо відремонтувати в'їзну дорогу в село, його центральні вулиці, продовжити капітальний ремонт Будинку культури. 20 тисяч піде на благоустрій природних джерел і облаштування біля них басейну для купання, роздягалень. Певну суму виділимо на видання туристичного путівника, презентаційних аксесуарів (ручок, блокнотів). У вересні цього року проведемо виставку-ярмарок «Старий Чорторийськ запрошує». На ньому покажемо гостям, як у нашому селі зберігають народні звичаї і обряди, пісні, старі ремесла, почастуємо їх місцевими стравами.

— Сьогодні будь-яка громада не може повноцінно розвиватися, не маючи відповідної фінансової підтримки за рахунок участі у різних проектах, — вважає голова Маневицької районної ради Андрій Сопронюк. — Цю роботу започаткували в 2005 році, коли я ще працював головою райдержадміністрації. Перші два проекти було винесено на розгляд посольства Японії в Україні і стосувалися придбання діагностичного обладнання для районної лікарні й автобусів для відділу освіти. Обидва стали переможцями, але коштів район не отримав і досі. Хоча в посольстві запевнили, що до березня 2008 року вони все-таки надійдуть.

Приймем враження справляє нещодавно облаштована в колишній колгоспній конторі лікарська амбулаторія. У ній є

все, щоб надати селянам кваліфіковану медичну допомогу: затишні кабінети, сучасне обладнання, денний стаціонар на десять ліжок, а найголовніше — вмілі фахівці на чолі із завідувачем — лікарем Олександром Шостаком. Тепло місцевим малюкам у дитячому садочку, тут і іграшок багато, і смачно годують. Ось тільки місця для всіх не вистає. Адже в селі щороку народжується більше двадцяти дітей, а в садочку лише одна група. Дещо зроблено і в Будинку культури.

Одне із знаменитих старочорторийських джерел в 2005 році впорядкувало Маневицьке районне управління водного господарства. Тепер черга за іншими. Б'ють вони з-під високого берега на відстані десь півтора кілометра.

Нині з пагорбів на десятки кілометрів своїми високими куполами сяє одна з найвеличніших культових споруд — Хрестовоздвиженський собор, який ще десять років тому стояв руїною.

А голова сільськогосподарського виробничого кооперативу «Чорторийський» Юрій Фединчук, який уступив свій кабінет та інші конторські приміщення під амбулаторію, мріє відновити колишню славу господарства. Головною галуззю вибрав свинарство. Каже, його прагдід і дід були масарами (м'ясниками) і вміли готувати кращи на всі довколишні села ковбаси, шинки, сальтисони, паштети. А без доброї поліської кухні, переконаний Юрій Дмитрович, враження туристів від гостювання в селі буде неповним.

Микола ЯКИМЕНКО.

Старий Чорторийськ
Маневицького району
Волинської області.

Фото автора.

У Солотвиному з'явилися нові провалля

Днями у селищі Солотвине Тячівського району утворилося п'ять карстових провалів радіусом близько чотирьох метрів, зруйновано частину залізничної колії солерудника. Як повідомили у прес-службі ГУ МНС України в Закарпатській області, експерти вважають, що техногенна катастрофа загрожує не тільки солекопальні, а й селищу.

Нагадаємо, що аварійні ситуації на солеруднику почастишали з осені 2004 року. А торік у грудні у дворі одного із мешканців Солотвиного утворилася яма діаметром чотири метри та завглибшки вісім метрів. Згодом на території промислового майданчика шахти №9 виникла карстова воронка до 40 метрів в діаметрі. Різко впав і рівень води у відомих своїми лікувальними властивостями місцевих озерах.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

На Миколаївщині — будівельний бум

За останні чотири роки інвестиції в житлове будівництво на Миколаївщині збільшилися на дві третини. Це призвело до будівельного буму в регіоні. Порівняно з 2006 роком обсяги зведеного житла зросли на 9,7 відсотка. Майже половина помешкань — це будинки індивідуальної забудови. Лише минулого року в області введено в експлуатацію 1753 квартири. Крім того, за рахунок коштів державного бюджету зведено будинок на 60 квартир для сімей військовослужбовців. Як і раніше, переважна частка житла — в містах (89,3 відсотка), решта — в сільській місцевості.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Нове обладнання захистить довкілля

На Херсонському суднобудівному судноремонтному заводі ім. Комінтерну незабаром стане до ладу новітнє обладнання. Це дасть змогу судноремонтникам використовувати сучасні технології фарбування суден згідно з вимогами контролюючих органів. Устаткування значно удосконалило і процес зачищення поверхні під фарбування. Адже нині, щоб зайти в порт, судно має пред'явити сертифікат, який би свідчив, що фарба на його поверхні безпечна для навколишнього середовища.

Алла БРУСИЛОВА.

Оплата праці зростає, кількість безробітних зменшується

Торік у Полтаві середня зарплата становила 1390 гривень (це на 25,2 відсотка більше, ніж 2006-го), а мінімальна — підвищилася з 400 до 515 гривень. До того ж кількість безробітних в обласному центрі поступово зменшується: 2007 року владою працевлаштувати 7 тисяч 560 осіб (102,4 відсотка порівняно з показниками 2006 року).

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.

Ціна пшениці на біржі Чикаго перевищила рекордну позначку 11 доларів за бушель (404,2 долара за тону) через прогнозоване скорочення її запасів у США до найнижчого за останні 60 років рівня (*ПроАПК*)

Країна без промислових садів, що птах без крил

СИТУАЦІЯ

Ще в радянські часи сумнозвісна антиалкогольна кампанія стала приводом для масового винищення промислових садів на півдні України. Потім ми начебто взалися за розум, але далеко зокиру не сховали. У дев'яностих роках знову запалали велетенські вогнища, а викорчовані фруктові дерева в ліпшому разі попиляли на дрова. Розплата не забарилася. За останні 15 років площа плодово-ягідних насаджень тільки в сільськогосподарських підприємствах України скоротилася із 435,7 до 127,5 тисячі гектарів. Якщо раніше з врожайності ми хоч і не були «попереду планети всієї», але ніколи не плелися у хвості, то тепер у нас із гектара промислового саду збирають лише по 12,7 центнера плодів та ягід, що у 6—7 разів менше середнього світового показника і в 15—20 разів — досягнень передових країн.

З таким набутком — і в жебраки!

Сумна картина розвалу високоприбуткової галузі навч. Одразу за Запоріжжям починаються сади колишнього радгоспу «Першотравневий», які після розпаювання захиріли й потихеньку всихають. Колись тут збирали понад 12 тисяч тонн плодів та ягід, які здебільшого йшли на експорт, тепер же жителі села Приморського, тобто самі власники земельних паїв, торгують при дорозі переважно кримськими яблуками. Ще потужнішими були радгоспи «Кам'янка» та «Іванівка» в Кам'янсько-Дніпровському районі, але після реформування їхні сади вже практично загинули, як і в деяких інших державних спецгоспах, котрі славилися на всю Україну. Хто ще тримається з останніх сил, то це дослідне господарство Інституту зрошуваного садівництва імені Михайла Сидоренка Української академії аграрних наук. Нині тут виробляють 60 відсотків валової плодової продукції області, але такі «успіхи» мелітопольців зовсім не радують. Адже їхнім «коником» має бути реалізація саджанців нових сортів плододових дерев, але цей товар за його відносної дешевизни розходиться погано.

Головна причина занепаду промислового садівництва зумовлена втратою експортного потенціалу України. З одного боку, даються взнаки прорахунки Міністерства аграрної політики та наших закордонних торгових представництв, з другого — різка зміна кліматичних умов, котра спричиняє погіршення врожайності плодово-ягідних культур, а отже, й неритмічність поставок на зарубіжні ринки.

Та це ще — півбіди. Ми стрімкими темпами втрачаємо внутрішній ринок, котрий звужився до базарних прилавків, за якими торгують дачники. А в крамницях і супермаркетах, крім бананів, ананасів, цитрусових та інших екзотичних товарів, будь-якої пори року лежать заморські яблука, виноград, персики і навіть черешні. Коштують вони не дешево, однак їх розкупувають. Інакше хто б з ними морочив голову і привозив здалеку?

— За своїми споживчими якостями імпортовані фрукти та ягоди значно поступаються нашим, — пояснює директор Інституту зрошуваного садівництва імені Михайла Сидоренка, доктор економічних наук Віталій Рульєв. — По-перше, наші вітчизняні сорти відзначаються витонченістю смаку, чому сприяють селекція та особливі ґрунтово-кліматичні умови України, а по-друге, відмінності закладені в саму технологію вирощування. Для порівняння наведу лише пестицидне навантаження на плоди — ті самі яблука. В Західній Європі протягом періоду вегетації їх обприскують від 28 до 36 разів, у нашому дослідному господарстві — максимум 12, а в інших спецгоспах — через брак коштів ще менше. Частина споживачів ці переваги вже зрозуміла, тому багато покупців перш ніж купувати, цікавляться по-

ходженням товару. Адже плодово-ягідна продукція відіграє важливу роль у забезпеченні життєдіяльності людського організму: вишня і черешня живлять наші кровотворні органи, абрикос підтримує серце, персик зміцнює кістки, а яблуку взагалі немає ціни — воно містить понад півтори тисячі корисних речовин! Кожному із нас рекомендується споживати щороку хоча б 79 кілограмів плодів і ягід, а за статистикою, на жителя України їх припадає втричі менше. Розплата — надмірне вживання медикаментів. Порівняймо: в 2005 році середньостатистичний житель України на плодово-ягідну продукцію витратив 15,6 гривні, а на медичні препарати — 246...

За роки існування Інституту зрошуваного садівництва виведено понад 250 і районовано 95 сортів плододових культур, у тому числі 47 сортів черешні, які за багатьма характеристиками перевершують світові стандарти. До них підвищену зацікавленість виявляють наукові установи Китаю, Франції, Канади, Польщі, країн СНД. Тобто потенційні споживачі нашої плодово-ягідної продукції чудово розуміють, які скарги плакають на мелітопольській землі, і хочуть скористатися ними для піднесення своїх економік. У нас же все — з точністю до навпаки. Якщо в 2004 році Україна імпортувала всього 612 тонн яблук, то вже 2006-го — 121,7 тисячі тонн. Це означає, що завезли їх більше, ніж виростили у вітчизняних промислових садах.

Було б смішно, та плакати хочеться

Хоч як парадоксально це звучить, але гублять сади не селяни, а чиновники. На державному рівні наче є розуміння проблеми і ухвалено низку законодавчих актів, спрямованих на підтримку селекційної роботи та суб'єктів господарювання, котрі займаються садівництвом і виноградарством. Але з кожним роком ускладнюється порядок компенсації витрат на закладання і догляд за молодими насадженнями, особливо науковим установам. Якщо у 2002—2003 роках витрати Інституту зрошуваного садівництва та його дослідного господарства на закладання нових садів відшкодовувалися на 60—70 відсотків, то в 2006-му — лише на 15. Солідна наукова установа стала біднішою від церковної миші.

Щоправда, держава надала право інституту отримувати додаткові кошти для свого утримання за рахунок продажу ліцензій на використання інтелектуальної власності. Реалізується це право лише на папері. Нинішні ліцензійні надходження не відшкодовують і соті частини вкладені на створення

нового сорту та його правовий захист. Бо саджанці, котрі продають на ринках приватники, або ж вкрадені в садах інституту, або сфальсифіковані під його нові сорти. До того ж часто заражені небезпечними хворобами. Але з цим видом тінювого бізнесу ніхто не бореться — ні карантинна інспекція, ні податкова адміністрація, хоча у держави викрадається її інтелектуальна власність, а від оподаткування приховуються мільйонні суми.

— І так непросту ситуацію несподівано ускладнила Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року № 1154 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1183», — каже директор інституту Віталій Рульєв. — Нею затверджено необґрунтований, на наш погляд, порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин. Це ж треба було до такого додуматися! Розмір зборів збільшився не на порядок, а в 20—230 разів, сплата за розгляд будь-якого клопотання з приводу захисту прав інтелектуальної власності становить від 500 до 1000 гривень за кожен сорт. По суті, нам заборонили боротися із «піратством». Зруйновано державну систему сортовипробування (у більшості областей України не залишилося жодного державного сортосаду), а всі фінансові витрати перекладено на інститути та дослідні станції садівництва Української академії аграрних наук. Водночас Держсортослужба збільшила збір за експертизу на придатність поширення сорту до 4070 гривень. Складається враження, що уповноважений державний орган не зацікавлений ні в розвитку селекційної науки та створенні високотоврожайних і високоадаптованих сортів плододових культур, ні в їх впровадженні та патентуванні, а значить — і в окупності значних державних вкладень. Це створює сприятливі умови для проникнення в Україну сортів іноземної селекції, за які вітчизняні виробники ще й платитимуть ліцензійні збори зарубіжним селекціонерам.

На щастя, до того поки що не дійшло, а от за яблука закордонним садівникам ми вже платимо. І поїхали вони вагонами в Україну після того, як сезонне мито на кілограм цього товару замінили 5 відсотками його задекларованої вартості. Іншими словами, хтось добре подбав про штучне заниження реальної ціни плодової продукції, котра закуповується на зарубіжних ринках. А те, що нищить вітчизняне садівництво і обкрадається держава, нікого не обходить.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Фото автора.

РЕАЛІЇ

Ринкові ціни на овочі б'ють усі рекорди

Цьогорічна зима багатьом прикарпатцям запам'ятається насамперед тим, що значно підскочили ринкові ціни на харчові продукти.

Особливо на овочі. Лише в січні ціни на картоплю, наприклад, зросли на 22,8 відсотка, а на фрукти, м'ясо та м'ясопродукти, олію та жири — від 6,9 до 4,8. Дешо менше на молоко, сир та яйця — на 2,6. Як повідомили в головному управлінні статистики в Івано-Франківській області, загалом споживчі ціни у січні зросли більш ніж на 3 відсотки (у січні минулого року — на 0,8). Не втрималися на місці і тарифи на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива: в середньому вони зросли більш як на 2 відсотки.

Дарина НАЗАРЧУК.

Хліб у «тіні»

ТЕНДЕНЦІЇ

Якщо вірити статистиці, то минулого року кожен мешканець Тернопільської області споживав щодня 46 грамів хліба за норми на працюючу особу 265 грамів. Міркуйте самі: 1990 року в області випікалося 164 тисячі тонн хлібобулочних виробів, торік — лише 17 тисяч тонн.

Возити паляниці з Польщі стане вигідніше, ніж пекти самим

Однак якщо хтось думає, що місцеве населення мало не голодує, то дуже помиляється. Паляниць, булок, короваїв та іншої здоби в магазинах на всі смаки. То що ж відбувається? Хліб дедалі більше ховається в «тінь», кажуть фахівці галузі. Звісно, причини для цього є. І про те далі. Хліб в Україні завжди був дешевше, ніж простий продукт харчування. Якщо впав з рук окрасць, вчили кожного з нас у дитинстві, підніми його і поцілуй, бо то праця багатьох людей. Наживатися на хлібі вважалося гріхом. Та ті, для кого на першому плані — гроші, давно переступили через моральні бар'єри.

Минулий рік на Тернопільщині був вдатний: зібрано більш як мільйон тонн зерна, з них понад 500 тисяч тонн продовольчого. Рентабельність хлібних культур у сільгосппідприємствах, особливо потужних, висока — сто і більше відсотків. Де сьогодні цей врожай, сказати важко. До Держрезерву області продала лише 25 тисяч тонн пшениці. Для порівняння: Закарпаття, де можливості для землеробства значно гірші, — 40 тисяч

тонн. Не таємниця, що аграрії, які мають де зберігати збіжжя, притримують його, щоб у переднівок продати дорожче. Нині зерно в області — одне з найдорожчих в Україні. Станом на 18 січня цього року порівняно з відповідним періодом минулого ціна на пшеницю четвертого класу зросла: у Дніпропетровській області — на 110 відсотків, Хмельницькій — 158, Львівській — 163, Івано-Франківській — 169, Тернопільській — 247, тобто майже у два з половиною рази.

— Ми рятуємося зерном з південних областей, — каже головний спеціаліст обласного управління агропромислового розвитку Микола Білорус. — Не лише тому, що воно якісніше, а ще й дешевше. І через Держрезерв область щомісяця отримує 1,6 тисячі тонн борошна. У перерахунку на зерно це приблизно 2,5 тисячі тонн. Його віддаємо підприємствам, які правлять бал на ринку хліба. До речі, дехто від дешевого борошна всіляко відхрещується, бо за ним стоїть контроль. Однак саме завдяки такій інтервенції протягом минулорічних вересня, жовтня, листопада і грудня вдалося тримати ціни на хліб. Підвищення були, але незначні. Тепер ситуація інша. Ціна на борошно зросла і на підприємствах Держ-

резерву: з 1350 гривень за тону до 1600. Швидше за все, вона на цьому не зупиниться. Деякі сорти хліба вже нині коштують п'ять гривень за кілограм. Немає сумніву, що подорожчання триватиме й далі.

— Якщо ситуація не зміниться, — доповнює заступник начальника головного управління економіки облдержадміністрації Василь Гоць, — то невдовзі дешевше буде возити паляниці з Польщі.

На думку Василя Івановича, «тіньовий» хліб починається з «тіньового» борошна. Концентрація в одних руках виробництва борошна і хлібопечення створює ідеальні умови для того, щоб уникнути оподаткування. Тому кожен хлібозавод намагається мати власний млин.

Крайній — споживач

У черзі до каси бабуся, котра стоїть переді мною, довго длубається в кишенях, але так і не знаходить 30 копійок. Стільки їй не вистачає, щоб заплатити за буханець. Прощу продавця взяти з мене ці копійки. Старенька знічено виправдовується, що все точно полічила: скільки треба на молоко, скільки на хліб, але нова ціна заскочила її зненацька.

Наприкінці січня ціни підвищив один із найбільших виробників продукту № 1 — товариство «Надзбруччяхліб». До цього до такої само акції вдалося ТОВ «Тернопільхлібпром». За ними потяглися й дрібніші пекарні. Буханці не лише дорожчають, а й худнуть, швидко «цвітуть». Третину продукції тернопільських пекарень органи контролю за якістю з різних причин бракують: через недоважування, надмірну вологість, не-

Чи вип'ють у СОТ склянку нашого молока?

ПИТАННЯ РУБА

Щастя, як завжди, постукало у двері селянської хати несподівано. Коли політики та економісти з радістю повідомили: нарешті близький до завершення п'ятнадцятилітній марафон до СОТ, село і переробники принишкли. Про які найвищі світові стандарти може йти мова, коли обсяги молочного тваринництва з року в рік зменшуються, ціни на сировину залишаються невизначеними, якість продукції — доволі сумнівною, а захмарноприбуткові вершкові вершини — недосяжними?

Настав час «М»

На Хмельниччині теж зрозуміли, що тягнути далі з цією проблемою неможливо. Адже молоко — це не тільки для селянської родини основний харч і заробіток, а й серйозний сектор в аграрній економіці краю. Із торішніх майже 4 мільярдів гривень за сільськогосподарську продукцію, вирощену, вигодувану й випущену в області, 40 відсотків припадало на молочне тваринництво. Тож у тому, що дійна корова дає не лише молоко, а ще й добрі грошенята, можна не сумніватися. Проблема в іншому: чому така, на перший погляд, прибуткова справа, дедалі менш популярна на селі?

Лише за минулий рік стадо корів в області зменшилось на тринадцять тисяч голів, а виробництво молока скоротилося на 50 тисяч тонн.

У деяких районах ситуація просто катастрофічна. У Городоцькому за рік молочна череда поріділа мало не на половину, а виробництво молока впало на третину. Третину свого дійного стада втратив за цей час і Кам'янець-Подільський район. Тут залишилось лише чотири (!) господарства, де на фермах утримується понад сто голів худоби. Славновісні молочні ріки давно перетворились на дрібні потічки, що пересихають просто на очах.

Розповіді колишніх доярок про те, скільки худоби утримувалося в колгоспах, тепер видаються просто фантастичними. Адже і серед найгірших було важко знайти господарство, де б на фермі не доїли хоча б сотню корів. А тваринницькі комплекси на тисячу голів не видавалися такою вже великою дивиною.

належне маркування тощо. Практично жоден виробник не обходиться без застосування розпушувачів і різних поліпшувачів. Більш-менш натуральну продукцію випускає хіба що «Тернопільхлібпром», де ще зберегли напрацьовані технології і кадри.

За всіх об'єктивних причин (здорожчання борошна, енергоносіїв, інгредієнтів, підвищення мінімальної зарплати тощо) хліб не має бути таким дорогим, вважає Микола Білорус. В області енергозатрати на тону хліба втричі більші, ніж в середньому в Україні. Навіть води більше витрачають місцеві пекарі. Але ніхто їх не питає, чому виробництво таке затратне. Чи просто підганяють показники, щоб завилювати «лівий» товар? Обман, каже Микола Андрійович, починається ще на етапі вирощування зерна. Великі сільгоспвиробники отримують від держави чималу дотацію, але вирощеною продукцією розпоряджаються на свій розсуд, безсоромно наганняючи ціни. Далі ті, хто виробляє борошно, своє мусять «накрутити». Потім пекарі одне печуть, інше показують. Торгівля також не відмовиться від навару: накладні ввечері вилучають, виручкою діляться. От і маємо те, що маємо. Реалізувати продукт № 1 за доступними, економічно обґрунтованими цінами, схоже, нікому не цікаво. Правила гри на ринку хліба, що склалися в державі, вигідні всім її гравцям, окрім споживачів.

Нині доводиться оперувати зовсім іншими цифрами. У двадцяти районах лише 242 господарства можуть похвалитись тим, що мають молочну ферму, і це вже на півсотні менше, ніж було минулого року. До того ж лише третина з них зуміла дотягнутись до стада у сотню корів. На весь край тепер можна знайти лише одинадцять господарств, де утримують понад три сотні корів. Ті, хто дотягує до тисячі, — наче релікти з минулого.

Що дивуватись, коли в області із 183 тисяч корів тільки 33 тисячі належать колективним господарствам і фермам. Решта стоять у дядьківських хлівах.

Доки я — будеш, Зіронько, зі мною

Сільську родину практично неможливо уявити без корови-годувальниці. Це вже заковане на генному рівні: подвір'я не може бути без корови, хата — без молока. Можна не сумніватись, що у тисячах сімей відбулись такі розмови: коли діти вмовляли стареньких дідусів та бабусь відмовитись від корови, у відповідь чули: «Поки годні, буде наша корівка з нами».

Ця фраза, а точніше, таке мислення й утримує поки що велике молочне стадо. Хоч як крути, а саме приватний сектор дає до 70 відсотків заготовленого для переробки молока. Добре це чи погано? Та як подивитись.

Добре тоді, коли корова годує всю родину, даючи не лише харчі, а ще й можливість заробити. Хай би хто що казав про низькі закупівельні ціни, але дуже часто молоко залишається мало не єдиним фінансовим джерелом для безробітного села.

Добре, бо молоко все-таки є. А на нього полюють і великі, і малі переробні підприємства. Кажуть, на Хмельниччині молоко купують заготівельники із семи інших областей. Ніхто точних підрахунків не вів, але вважається, що лише за рік з області вивезли понад сто тисяч тонн молока. Та й для своїх заводів заготовили 390 тисяч тонн.

А що ж поганого? Та насамперед те, що ніяк не хоче ота загадкова СОТ пити молоко з глечика чи плазмасового відра. І не дивують її наші «захмарні» надої у 3,1 тисячі літрів на корову (таким є середньостатистичний показник в області). І не смакує їй молоко, якого потрібно мати двадцять тонн, щоб зробити тону сиру, бо там уже давно роблять стільки само сиру з дев'яти тонн...

Хоча є господарства, котрі вже можуть похвалитись і своїми фермами, і молочними прибутками. З року в рік збираються в Малій Кілітній, що в Красилівському районі, і аграрії, і влада краю, щоб поглянути, якою має бути ферма. З року в рік голова КСП «Промінь» Володимир Ковальчук розповідає, що не може бути село без ферми, а ферма без молока. Кожного разу на пальцях показує, скільки може заробляти доярка і які прибутки можуть бути в господарства. Знову

розказує, що із 16 мільйонів гривень, отриманих від реалізації продукції, понад одинадцять дало тваринництво...

От тільки наслідувати цей приклад дуже проблематично. Навіть у тому ж Красилівському районі всі решта господарств виробляють майже стільки молока, як один Ковальчук у своєму хазяйстві. Та й в інших не ростуть ферми, як гриби після дощу. Звідки їм узятись, якщо торік із господарств області вибуло понад 16 тисяч телиць, а в основне стадо переведено 6,5 тисячі нетелей. Із майже півсотні племінних господарств і тисячі голів породистої худоби не продали, а планували втричі більше.

Пригадується, як декілька років тому Ковальчук розповідав: щоб мати добру корову, треба добрих років п'ять її плекати. Це ж не насінина, що навесні в землю кинув, а восени зібрав урожай.

Тож, хоч би які амбітні були нинішні плани, важко уявити, що за рік-два ферми заповняться Зірками та Ласунями і молоко потече повноводними ріками.

Вартість — найвища, сировини — дедалі менше

Утім, влада не втрачає надії, намагаючись за рік зняти молочну проблему. Уже збирались представники всіх служб, причетних до галузі, уже роздано завдання і плани перевіроч. Уже проведено не одну обласну нараду, скликано колегию ОДА, куди було запрошено і товаровиробників, і переробників. Уже кращі господарства провели не один семінар, показуючи, чим, як і де потрібно годувати корову, щоб вона давала більше молока. Уже прийнято програми, великі і малі, підтримки галузі. І на окремі з них навіть гроші виділено. Але...

Різного стрибка немає. Та й навряд чи буде найближчим часом. Усе це більше нагадує пошук «молочних відьом», аніж кардинальну зміну ситуації. То антимоніопольний комітет накладає штраф у декілька тисяч гривень на тих, хто не дотримується умов конкуренції під час закупівлі сировини. То дано наказ податківцям: терміново зареєструвати всіх продавців і заготовачів молока. То сільським головам — простежити, хто не хоче підтримувати свого домашнього, тобто обласного, переробника, а віддає молоко зайжджним купцям... А при цьому всім очевидно: ні заборонити вивозити молоко, ні примусити дядька обладнати у своєму дворі міні-ферму ніхто не може.

підприємстві 5 осіб чи 50 тисяч, зате є чітка картина і можна впливати на ситуацію. На мою думку, слід захищати не вітчизняного виробника, а споживача — через пенсію, зарплату. Ціни на зерно у нас наближаються до світових, а рівень зарплати дуже відстає.

Європейцєві, щоб заробити на буханець хліба, потрібно працювати 4 хвилини на день, українцєві — 72. Не варто придумувати ніяких соціальних сортів хліба, вважає Микола Білорус, і так з того сенсу мало. Якби пекарі приблизно п'яту частину хліба (з борошна Держрезерву) випікали за економічно виправданими цінами, то споживач відчув би полегшення. А якщо є попит на дорожчу продукцію, то хай задовольняють його без будь-яких обмежень і мають від того прибутки.

Не можна сказати, що нове керівництво області, яке прийшло восени, не бачить проблем на ринку хліба. Щоб зменшити кількість посередників, отже, і рівень цін, обласна адміністрація ініціює укладання прямих договорів між виробниками сільськогосподарської продукції, переробними підприємствами і торгівлею. Зростають вимоги до якості продукції. Планується задіяти до боротьби із «тіньовим» сектором органі прокуратури. Районні адміністрації і ради сьогодні працюють над зведенням балансу матеріальних ресурсів, наступний крок — баланс фінансових ре-

сурсів. Це хоч якась інформація для подальших кроків.

А загалом, владних механізмів у місцевої влади не так багато. Треба змінювати законодавство, зокрема податкове, ламати «тіньові» схеми на ринку хліба, в торгівлі, має бути прозорою і прогнозованою політика уряду. Вже давно область ініціює запровадження спеціальної накладної на продовольчі товари, де б фіксувалася фактична ціна виробника, від якої мали б «танцювати» всі інші. Проект документа підготовлено ще попереднім складом Кабміну, але він так і не пройшов через Верховну Раду. Не завадило б поширити дію Закону «Про ціни і ціноутворення» на суб'єктів господарювання — фізичних осіб, у руках яких на Тернопільщині зосереджено значні обсяги виробництва і реалізації продукції. Тільки спільними зусиллями центральної і місцевої влади можна змінити ситуацію на ринку хліба. Про загрозливі масштаби «тіньової» економіки, необхідність внесення змін до податкового законодавства йшлося не нещодавній зустрічі Президента України з представниками бізнесу. Чи будуть якісь зрушення? Поки що все залишається на своїх місцях: одні підраховують мільйонні бариші (чимало хлібних магнатів засідають нині в парламенті), інші лічать копійки на буханець хліба.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

А тим паче недосяжним завданням залишається конкуренція із закордонним молоком. Раптом з'ясувалося, що постійні нарікання на низькі закупівельні ціни на сировину не такі вже й справедливі. Директор одного з потужних молокопереробних підприємств краю ЗАТ «Хмельницька маслосирбаза» Людмила Бєсєда зауважила: лише минулого вересня закупівельна ціна на молоко стрибала від 90 копійок до 3 гривень за літр.

Тепер спробуємо полічити. Молочний завод купить сировину за одними із найвищих у світі цінами. Вона буде доволі низької якості. Та й молока цього буде замало, бо ті програми із збільшення надоїв на корову, що їх приймають райони на найближчі п'ять років, вже тепер відстають від світових молочних тенденцій. Що ж отримаємо у кінцевому підсумку?

Сьогодні та-таки «Хмельницька маслосирбаза» ще може дозволити собі випускати продукцію з натурального молока. А завтра? Якщо, підтягнувши пасок, сама ще в змозі підігнати власні виробничі ресурси до вищих стандартів, то що робити з сировиною?

Відповіді на запитання немає. Бо хто і як боротиметься за якість молока, коли мова йде про зменшення його кількості? Отож перспектива штучного молока та сметанки для нашого споживача — не така вже неральна. Тож, чи будеш, Зіронько, з нами, коли запропонуємо СОТ випити склянку нашого молока?

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Жодної корови

не залишилося в господарствах трьох районів Миколаївщини

99,8 тисячі корів налічується в області, з яких тільки 10 тисяч утримуються в сільгосппідприємствах. Повністю ліквідовано поголів'я в господарствах Кривоозерського, Веселинівського та Врадіївського районів. Більш як на третину поріділа торік дійна череда у Вознесенському, Баштанському та Снігурівському районах.

Утім, лише 2007-го за приріст корів молочного напрямку продуктивності шляхом власного відтворення підприємства отримали 371 тисячу гривень. За закуплені нетелі та племінні корови — 930 тисяч, телиці, придбані в населення, — 185 тисяч гривень. Невідкладне затвердження урядом порядку використання у 2008 році бюджетних коштів для розвитку тваринництва, відповідно до якого, передбачається, за кожну корову держава «доплатить» господарству в середньому по тисячі гривень, дасть змогу зупинити подальше вирізання.

Олена ІВАШКО.

Молочні ріки перетворились на дрібні потічки, що пересихають просто на очах

За час проведення спеціальної операції «Цунамі» щодо припинення фактів контрабанди та корупції СБУ порушила 76 кримінальних справ (Укрінформ)

На українсько-польському кордоні вишикувалася черга у понад 300 вантажівок (Укрінформ)

Сновидіння під прожекторами

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Пригадуєте, коли на телебаченні з'явилися перші рекламні ролики, це навіть забавляло. Всі, приміром, знали Льоною Голубкова і зустрічали його як доброго старого приятеля, створювали про нього анекдоти. Дітлахи деякі ролики напам'ять вивчали і, поділивши між собою ролі, граючись, озвучували. Але ніхто тоді не думав і не гадав, що диковинка, яка має назву «реклама», глибоко і невід'ємно увійде в наше життя і для одних стане прибутковою справою, для інших — причиною нервових стресів.

А що це саме так, свідчать листи, які надходять на адресу редакції, з проханням допомогти, щоб телевізійники не переривали перегляд улюблених серіалів, цікавих передач остогидлою рекламою «прокладок» з крильцями чи без них...

Щоб допомогти упорядкувати телетрансляції, наші читачі пропонують відвести для реклами один з телеканалів. І зацікавлені зможуть стежити за нею, інші — без перешкод переглядатимуть фільми. «Адже є у нас друковані рекламні видання, — справедливо зауважує читачка з Києва Олеся Стельмах, — і їх купує той, кому потрібно. А нам постійно нав'язують те, чого ми не хочемо дивитися, забуваючи, що кожен має право на вибір за уподобанням».

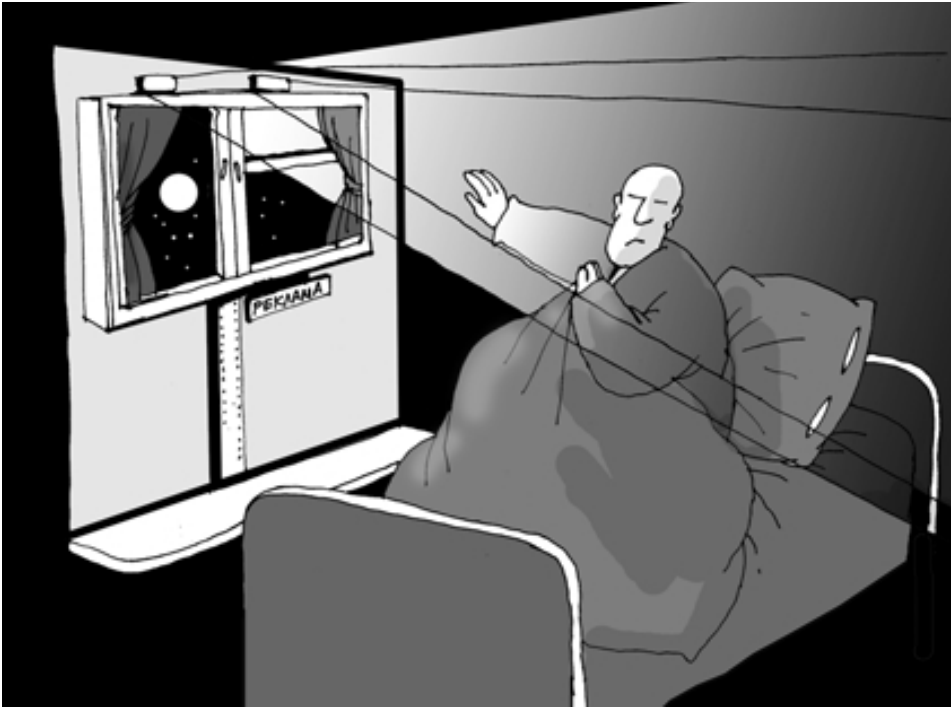
Добре у нас прижилася і вулична реклама. Рекламують усе що завгодно і навіть те, з чим потрібно боротися і викорінювати, — суспільне зло: алкогольні напої, сигарети тощо. І як, скажіть, переконати підлітка, що пити і курити шкідливо, якщо реклама «крутого» пива та елітних сигарет переслідує його скрізь?

Може, й справді хтось отримує від такої реклами насолоду, споглядаючи обабіч сірих, неприбраних узбіч наших доріг яскраві бігборди. Якщо, приміром, величезні рекламні плакати прикривають напівзруйновані чи реконструйовані будинки, то, звісно, приємніше бачити зображення іномарки, ніж чорні провалля вибитих вікон. А от сім'я киянина Валерія Шоміна,

крім незручностей, не отримує жодного задоволення від рекламних щитів, які розташовані на будинку якраз навпроти вікон його квартири. Ще у листопаді минулого року Валерій Митрофанович звернувся по допомогу до «Голосу України». «У будинку по вулиці Червоноармійській, 2, на стіні, що виходить на бульвар Шевченка, розташований рекламний щит, — пише наш читач у листі до редакції. — Реклама оснащена сліпучими прожекторами, через які у наших квартирах уночі видно, як удень. На даху сусіднього будинку на бульварі Шевченка, і також красується рекламний щит, який з настанням сутінків вмикається і горить до ранку. Уже кілька місяців ми не знаємо спокою, не можемо нормально відпочити, ніякі штори не допомагають, бо яскраве світло пробиває їх».

З чиеї волі мешканці будинку приречені на випробування сном під прожекторами? Редакція направила листа до Київської міської держадміністрації і невдовзі отримала відповідь начальника Головного управління з питань реклами С. Черепи. Чиновник повідомляв, що «спеціалістами Головного управління з питань реклами було проведено роз'яснювальну роботу з представниками рекламних агенцій щодо усунення недоліків». Тож, ознайомившись з документом, до скарбнички добрих справ ми додали ще одну, зрозумівши, що на лист відреаговано і до побажань читача прислухалися. Тому були здивовані, коли одного дня пролунав телефонний дзвінок і Валерій Шомін обурювався «бездіяльністю» редакції: «Адже ми так сподівалися, що газета допоможе нам!».

Постає запитання, яка користь від такої «роз'яснювальної роботи», якщо все залишилося так, як було до цього? У відповідях, надісланих на адресу Шоміна, також йшлося про позитивне вирішення його запиту. «Повідомляємо, що за порушення правил благоустрою міста Києва, — пише заступник голови Шевченківської районної у м. Києві державної адміністрації А. Сідоров, — на власника рекламної конструкції складено протокол про адміністративне правопорушення. Крім того, йому вручено припис з вимогами вжити невідкладних заходів щодо дотримання правил благоустрою міста». В іншій відповіді, отриманій ще 06.12.07

року і за тим же підписом, зазначається, що «за вказаною адресою дві встановлені конструкції внесені на демонтаж розпорядженням Київського міського голови від 14.11.07 року №607 «Про демонтаж самовільно встановлених засобів зовнішньої реклами».

Зверніть увагу, у листі дописувача навіть не йдеться про демонтаж, а лише про вимкнення освітлення у нічний час. У районній та міській адміністраціях угледіли порушення правопорядку і пішли назу-

стріч киянам, вирішивши демонтувати щити. Похвально. Але шкода, що добрі наміри так і залишилися на папері. І зрозуміло обурення людей, які звикли звертатися до «Голосу України» як до останньої інстанції для усунення різних проблем. Та якщо газеті Верховної Ради не під силу їх розв'язання, то що вже казати про тих, на захист кого вона стає?..

Марія ДАВИДЕНКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Р. С. Знайома, яка нещодавно придбала квартиру у центрі Києва, також покаржлася, що сім'я потерпає від нічного освітлення офісного будинку, розташованого у їхньому дворі. Сліпуче світло спрямоване вгору, видно як удень. На будинок примусно дивитися, та лише доки не настає пора сну, тоді його краса вже нікого не тішить. Гадаю, до слів жінки приєдналися б усі ті, чий помешкання освітлюються. Можливо, міській владі варто подумати про доцільність нічної люмінації, чи скрізь вона потрібна, і вжити заходів, щоб у певний час її вимикали. Врешті-решт, йдеться про здоров'я людей...

На вислання з дев'ятиденним немовлям

ДОЛІ

У повоєнний час гірка печать політичних репресій лягла навіть на дев'ятиденне немовля. Його мама разом з ним і дворічною донечкою Марійкою змушена була податися етапом до далекого Хабаровського краю. «Якби той надважкий шлях від села Ступного Здолбунівського району до Хабаровська зняли на кіноплівку, то жакливішого фільму годі було б придумати», — вважає жителька селища Млинів, учителька місцевої гімназії Марія Олександрівна Кравець, яка й була тією дівчинкою-репресанткою.

— Кілька місяців тому народилася моя друга внучка, — не приховує радості Марія Олександрівна. — Вся родина її pestить. Зрештою, таке ставлення — святий обов'язок і для родини, і для держави. А тоді, у повоєнний час, тоталітарний режим готовий був репресувати навіть немовлят, аби викоренити національний дух.

Зачіпкою для звинувачення і виселення до Сибіру сім'ї Бобриків (таке дівоче прізвище

Марії Олександрівни. — Авт.) стала причетність родичів до визвольного руху і... працьовитість. Бо тяжко працюючи, сім'я ще на початку сорокових років припасла будівельні матеріали на нову хату. Але завдала війна. Побудувались уже після війни. І тим самим були зараховані радянською владою до «куркулів», а відтак виселенню до Хабаровського краю. Ніхто не взяв до уваги, що господиня Лідія Семенівна шойно народила дитину.

— Найбільше, звичайно, натерпілася наша мама, — гадає Марія Олександрівна. — Добиралися до Хабаровська більше місяця. Довелося пережити і голод, і хвороби. На одній із станцій мій новонароджений братик почав сильно кашляти — простудився. Мама пішла до станційної охорони попросити

для нього кип'яточку. Натомість почула низку образ.

— Та й на чужині було важко, — продовжує Марія Кравець. — Щоб заробити на кусень хліба, мамі довелося рити траншеї, займатися лісопоялом. А житлові умови були просто немислими. Коли розливалася річка, поселення геть затоплювало. Часто доводилося жити на даху дерев'яного барака. Одне слово, наторпілися вдосталь. Єдине тішило, що нашу сім'ю (а з нами були ще дід та бабця) не розділили по різних краях, а дозволили бути разом. Проте десятирічне перебування в Хабаровському краї позначилося для нас невимовним боєм — там моя родина залишила три могили. Першим не витримав голоду та холоду рідний брат — він прожив кілька місяців. Дідусь теж там помер. У тата й мами народилося на виселенні ще одне дитя, але Галинка дожила лише до шести місяців. На межі життя й смерті опини-

лася й мама. Але, на щастя, її вдалося врятувати. Вона, слава Богу, жива й понині, але коли часом заходить мова про наше перебування на Хабаровщині, то щоразу мама просить: «Змінімо тему». І я її прекрасно розумію: не хоче спогадами ятрити душевну рану.

Марія Олександрівна показує документ, який свідчить про реабілітацію сім'ї Бобри-

ків. Пожовклий і водночас світлий, бо пройнятий справедливістю. Він багато чого уже не в силі змінити та повернути, але головне — очистив репресантам душу.

— А перед ним був епізод, — пригадує Марія Кравець, — який вперше запалив надію на реабілітацію. Принаймні ніщо так з раннього дитинства не запало в душу, як звістка про смерть Сталіна. Бачу: дорослі стоять і плачуть. Серед них і батько. А потім він відвів мене вбік і прошепотів на вухо: «Тепер, доню, у нас є шанс повернутися додому в Україну». Повернулися. Щоправда, рідна хата нас не прийняла, бо в ній облаштували магазин. Потім за неї виплатили копійчану компенсацію.

Свою нову долю репресантам на батьківщині довелося будувати практично з нуля. У тому числі й заново звести оселю. А потім батьки з розумінням поставилися до бажання доньки вивчитися на вчителя.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімках: колишня маленька репресантка, а нині вчителька Млинівської гімназії Марія Кравець у шкільному музеї; сім'я Бобриків (на руках у мами — маленька Марійка) у 1949 році ще у своєму рідному селі Ступне на Рівненщині.

Фото із сімейного архіву та Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Територія любові Кушнарьових — шестеро діток. Чужих тут немає

Для всього у Тетяни знаходиться час. Щоб зв'язати дітям обнови, було, ніч не спить, а на ранок — дивись — готовий плетений шедевр! А Віталій на роботі, тільки-но вільна хвилина, за телефон — як там його рідні?

Мати велику родину Тетяна Василівна і Віталій Іванович Кушнарьови хотіли ще відтоді, як покохали одне одного і вирішили, що подальший життєвий шлях долатимуть разом. А Тетяна багато дітей у сім'ї хотіла чи не змалку. Бо батьки, свого часу, «подарували» їй тільки одного братика.

— Коли навчалася і проходила практику в медичних закладах, то надивилася на дітей, котрих кинули батьки, — розповідає Тетяна. — Ніяк не могла зрозуміти, як можна залишити назавжди своє дитя, свою рідну кров. Усіх їх хотілося пригорнути до себе, взяти на руки. Врешті, забрати до себе, таких безпомічних, слабеньких. І хоч нам не дозволяли брати їх на руки, та хіба втримаєшся...

Лікарі за покликанням, і Тетяна, і Віталій у житті до всього доходили самостійно, долаючи труднощі та негаразди. Так вони прийшли і до бажаної мати багатодітну сім'ю, і до Бога. Бо сприймають усе через призму віри, яка допомагає в усьому. А тому живуть за її канонами, де серед основних — любов до ближнього, доброта і терпіння. Вперше Віталій прийшов до неї на 5-му курсі медичного факультету. А в переконанні, що без віри не можна, як і в бажанні мати багато дітей, його підтримала вірна дружина. Першу доньку Таня народила, коли навчалася в медучилищі. Так і закінчувала «без відриву від виробництва». Допомагали рідні. Коли народилася Олечка, Віталій уже працював у лікарні терапевтом. Стандартні труднощі, що переслідують усіх молодих спеціалістів, не обійшли і його. Тож коли під час розмови з черговим пацієнтом почув про можливість перейти на військову службу — вирішив ризикнути. Перші три роки прослужив із сім'єю у військовій частині «Лоскутівка», що за 25 кілометрів від рідного Северодонецька, старшим лейтенантом, а потім капітаном медслужби, дружина — санінструктором. З легким шемом згадують часи, коли 3-річна Олечка навчилася набирати на телефоні три цифри і розповідала про те, як у неї справи вдома. Але хотілося не тільки успіхів по службі, а й нормальних умов життя. Певний час Віталій пожив у Києві, без сім'ї, без житла. А потім запропонували Кіровоград, як виявилось пізніше — одне з найкращих міст для військовослужбовців МНС. Тут винаймали квартиру, тут удочерили Віку. Коли побачили двохмісячну дівчинку, уже іншого рішення прийняти не змогли. Тетяна тільки глянула на немовля, і та вразила її своїми оченятками. «І як таке диво можна було залишити?» — ніяк не могла збагнути прийомна мама. А у військовій частині звістку про це сприйняли, як вибух. Начальник кому-

нально-експлуатаційної частини здивовано здвигала плечима: «У вас діти різнополі, вам і так скоро квартира світить по черзі!»

— Але ж ми не через житло, — чомусь соромлячись, пояснювало молоде подружжя і колегам, і начальству, і знайомим.

Сьогодні сімейство Кушнарьових нараховує вісім осіб. Двоє дорослих і шестеро їх діток — троє дівчаток і троє хлопчиків.

Над 2-місячною Вікою, яку мати залишила одразу, як народила, спочатку оформили опікуєнство. А потім, як тільки стало можливим, удочерили, щоб уже ніхто ніколи нічого не змінив. На той час у родині вже підростало двійко своїх діток — старша донька Олечка та синочок Павлик.

А потім минуло небагато часу, і родина поповнилася ще трьома малюками. Двоє з них, Мишко і його сестричка Катруся, залишилися сиротами при живих кровних батьках. Виховувалися в дитячому будинку і, здавалося, не були обділеними, бо їх одягали та добре годували, але з усього видно, що дітям таки не вистачало уваги. Дівчинка у неповних три роки не вмія як слід говорити, висловлювати свої бажання. А Мишко, якому тільки-но виповнився рік і чотири місяці, був хворобливою дитиною і постійно плакав. Проте терпіння та батьківської уваги Тетяні й Віталію не позичати, тож із часом діти стали здоровими і веселими — такими, як і всі інші. А тим часом у подружжя «знайшовся» ще один хлопчик — Сашко. Рідні, друзі, знайомі дивувалися — звідки тільки сил черпають, щоб доглянути стількох? Кожному приділити частинку серця, душі? Та батькам уже доводилося займатися малечю. Навпаки, з радістю та цікавістю приймають нового братика чи сестричку, з любов'ю няньчаться з малюками, а ті, відчуваючи добре ставлення до себе, сповна платять їм

взаємністю. Це видно, як кажуть, «неозброєним» оком. Оля для них не просто старша сестра, а беззаперечний авторитет, як батько й мати. Адже вона зовсім доросла — їй 13 років. Не менш поважно ставляться й до 10-річного брата Павлика п'ятирічна Катруся, чотирирічна Віка і Мишко, якому вже три з половиною роки, та найменший — трирічний Сашко.

Нині родина живе в селі Созонівці Кіровоградського району в затишному будинку, котрий, можна сказати, побудувала власними силами. Бо ту «коробку», яку подружжя придбало кілька років тому, важко було назвати домом. Але вибору не було, бо до того жили в найманих квартирах, а чекати, поки житло виділить держава, доводиться багато років. Та й чи можна порівняти квартиру в багатоповерхівці з власним будинком? Дітям потрібен простір, та й у власній оселі зовсім інша, благодатна, аура. До того ж тут немає кімнаток-закутків, а є велика вітальня і така само їдальня, де в малечі свій чудовий стілик із стільчиками, як у казці, простора дитяча кімната. Облаштовували приміщення та робили меблі своїми руками, а ще дуже допомагали однови́рці, друзі. Іх у Кушнарьових багато. Товаришують з іншими багатодітними сім'ями, які теж мешкають у Созонівці, і по всій Кіровоградщині. Значну підтримку і допомогу надає об'єднання християн-військовослужбовців України (голова Василь Хімич), місія «Будинок надії». До них часто навідуються друзі та родичі з Луганщини, звідки родом саме подружжя. Допомагали і допомагають батьки Тетяни та Віталія, хоч, на перший час, їм важко було зрозуміти, навіщо їхні діти у такий нелегкий час заводять велику родину. Тепер звикли, а між рідними онуками та прийомними давно не бачать різниці — люблять усіх!

Улітку навколо будинку Кушнарьових — грядки з городиною та квітами. Їх дуже любить господиня і дівчаток до цього привчає. Далі за хатою — город, де в кожній дитини —

свої кущі картоплі. Малечі дуже подобається там поратися. Робота, завдяки винахідливості та педагогічним здібностям матусі, перетворюється на веселу гру...

У сімейних альбомах що не знімок — подія. Ось діти граються разом, ось на святі, а ось — з друзями... В них — вся історія родини. В кожній дитині також свій окремий альбомчик.

У недалекому майбутньому Тетяна і Віталій знову планують прийняти у сім'ю дітей, які залишилися без рідних батьків. Без сумніву, в цій родині вони знайдуть любов та увагу, що так потрібні тим, хто тільки починає жити.

Шкода тільки, що багатодітна сім'я, де кожен малюк росте в оточенні люблячих батьків, сестер та братів, доглянутих і нагодованих, сьогодні в Україні скоріше виняток, ніж правило. Небагато нині родин, які сприймають дитячий сміх, що розливається будинком, за найцінніший скарб, а неповторний момент, коли вся велика сім'я збирається за одним столом, коли кожен із дітей поспішає поділитися з мамою чи батьком своєю великою таємницею, коли дитина — не тягар, а дар Божий... Що може бути дорожчим?

Бути батьками в повному розумінні цього слова — талант, яким, погодьтеся, володіють не всі. Але, за волею долі, ним сповна наділене подружжя Кушнарьових. А після зустрічі з ними переконливо можна сказати, що це ще й неоціненний Божий дар, який вони без залишку використовують для виховання дітей. Як і самі діти. Бо саме так їх сприймають Кушнарьови. І по крові рідних, і тих, котрі ними стали, усіх вважають вони подарунком від Бога. В ньому бачать щастя великого таїнства продовження життя і щастя спілкування, допомогу в подоланні усіляких труднощів і негараздів.

Світлана КОСТЕНКО,
Петро МЕЛЬНИК.

Созонівка—Кіровоград.
На знімку: така вона, сім'я Кушнарьових.

Фото
із сімейного архіву.

РЕГІОНИ

► ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

На Прикарпатті визначилися з чудесами

До «Семи природних чудес України» прикарпатці пропонують включити три унікальні об'єкти: комплексну пам'ятку природи загальнодержавного значення «Скелі Довбуша», що в селі Бубнище Болехівської міської ради, грязьовий вулкан у селі Старуня Богородчанського району та Дністровський каньйон, що на території трьох районів — Тисменицького, Тлумацького і Городенківського. Як повідомили в прес-службі обласної ради, відомості про ці пам'ятки уже надіслано до оргкомітету Всеукраїнської просвітницької акції «Сім природних чудес України».

Дарина НАЗАРЧУК.

► ДОНЕЦЬК

Утретє відбулися Стусівські читання

Третій рік поспіль в обласній універсальній бібліотеці імені Крупської проводяться Стусівські читання. Шкільні та студентські роки поета і правозахисника Василя Стуса минули на Донеччині, саме тут формувався його світогляд. Під час читань, на яких зібранися представники громадських організацій, викладачі і студенти вузів, школярі, шанувальники творчості поета, пролунали спогади, роздуми, вірші. Присутні запропонували ширше популяризувати творчість поета в Донецькому краї. Організаторами читань виступили управління культури і туризму обласної державної адміністрації, Донбаський історико-літературний музей Василя Стуса, Всеукраїнський благодійний фонд ветеранів МВС та обласна організація Всеукраїнської спілки краєзнавців.

Ліна КУЩ.

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Фестивальна столиця оголосила список заходів

Мешканці Кам'янця-Подільського вже сьогодні можуть дізнатися, які, коли і де будуть влаштовані видовища цього року. У презентованому виданні «Місто фестивалів» значиться чимало заходів. Так, у травні пройнуть чемпіонат України з авторалі, відкритий Кубок України з мотоболу. У тому само місяці запланований І Міжнародний дитячий фольклорний фестиваль «Пташеня», черговий чемпіонат з повітроплавання. У липні пройде І всеукраїнський фестиваль водних видів спорту «Аквадром». У жовтні — знаменита «Тера Героїка», яка зазвичай збирає до 300 лицарів і реконструкторів історичних військових подій. Новинкою цього річного фестивалю стане міжнародний фестиваль документального кіно «Кінолітопис». Хоч він і «прописаний» у столиці, та фінал, за інформацією заступника міського голови Олега Демчука, відбудеться в Кам'янці у травні.

Віра ШПИЛЬОВА.

Центром театрального мистецтва імені Курбаса видано книгу «Танці гончарного кола» – першу збірку творів Лідії Чупіс (на знімку).

Стартував II Всеукраїнський конкурс радіоп'єс під гаслом «Відродимо забутий жанр», організований Національною радіокомпанією.

ОСОБИСТОСТІ

Його Шевченка люблять і бояться

Як мало знаємо ми Шевченка! Якось В'ячеслав Хім'як читав поезію Кобзаря у Донецьку. Після вистави до нього у гримерку постукали молоді журналісти. На очах — сльози. «Ви нам доведіть, що це Шевченко!» — вимагали з недовірою. Вийняв «Кобзар», показав. Вони здивувалися: «Ми цього не знали...»

— Шевченко сприймається, мов якийсь забронзовілий чоловік, — каже народний артист України, провідний актор Тернопільського обласного академічного театру В'ячеслав Хім'як. — Такий собі дідуган з вусами. Запитайте будь-кого на вулиці, що він пам'ятає з Шевченка. Назвуть кілька рядків із «Заповіту», «Садок вишневий...». А Кобзарева спадщина така велика, така щоразу нова і незвідана — віку не вистачить, щоб її пізнати.

До свого Тараса пан Хім'як ішов усе життя. Але його ранній Шевченко і теперішній — різні. Тепер він іде ніби з глибини душі, актора більше цікавить, що «за рядком». Він шукає прихований зміст, думку. В його моно-виставі «Душі почину і краю немає» відсутні патетика, позірність, а є глибока правда, можливо, навіть у чомусь образлива — бо дуже сучасна, впізнавана. Шевченко ніде осанну народу не співає, переконаний актор. Він, як добрий батько, каже: «Погано, погано...», спонукаючи до очищення, братання, любові.

Вистава «Душі почину і краю немає» триває майже півтори години, і весь цей час артист тримає зал у такій напрузі, так розбухує почуття, що у фіналі зал завмирає, а потім вибухає такими оваціями... Торік, на всеукраїнському шевченківському святі в Тернополі, захронометровано: оплески тривали 12 хвилин. Тоді Дмитро Павличко зауважив, що така праця варта Шевченківської премії. Цього року В'ячеслава Хім'яка висунуто на здобуття цієї нагороди.

У програмі три розділи: «Бог», «Минуле», «Які ми є». Оформлення скромне і величне: синє небо, космос, згори дивляться на нас Кобзареві очі. Ні гриму, ні багатих костюмів. Йому, блискучому акторові, який зіграв понад сто ролей в театрі, талановитому педагогові, щоразу страшно виходити сам на сам з публікою. Читання супроводжує флейта. В'ячеслав Антонович каже, що це пом'якшує сприйняття важких істин. Іронізує: наші душі тепер тендітні, бережемо себе від стресів. Сам же — немов енергетичний ретранслятор між Всесвітом і грешною землею. Читець — це щось більше, ніж просто актор. Може, тому справжніх майстрів слова в Україні можна перелічити на пальцях однієї руки. Без сумніву, В'ячеслав Хім'як належить до тієї п'ятірки.

Шевченка у його виконанні люблять і... бояться. Він об'їздив з поезіями Шевченка Тернопільщину, Івано-Франківщину, Хмельниччину і всюди збирав аншлаги. А коли нині стукає в ті самі двері, йому часто відмовляють. Мовляв, не ті тепер часи, що нового можна відкрити в Кобзаря? Він підозрює, що просто Шевченка бояться, надто він співзвучний нинішнім українським реаліям і тим ура-патріотам, які ще вчора брали його на шит, а нині одвертаються, як від правди. Люди зміїли, гірко констатує артист, розмінюються на заробляння грошей, забувають про вічні істини, які проповідував Поет.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Поклоніння каменю

Луганський скульптор Микола Шматько нагороджений міжнародною медаллю Медічі за заслуги перед світовим мистецтвом.

З телефонної розмови, коли я дзвонила йому у Флоренцію, запам'яталися дві фрази. Якось смутно Микола Гаврилович мовив: «Якби ви знали, яке це щастя, коли двадцять років тебе не визнавали на батьківщині, і раптом на світовому рівні відзначили як кращого скульптора». На питання, які висновки він зробив із побаченого там, Шматько теж здивував відповіддю: «Я зрозумів, що треба розширювати галерею, поповнювати її і не продавати свої роботи».

Бієннале сучасного мистецтва у Флоренції проводиться що два роки і збирає сотні художників, скульпторів, фотографів. Це вельми престижна міжнародна виставка, де відзначають найкраще у світовому мистецтві, визначають нові напрямки. Потрапити сюди складно, самого лише бажання і грошей — замало. Головне — пройти відбір і одержати визнання фахівців світового рівня. Луганський скульптор Микола Шматько пройшов цей конкурс несподівано. Подивившись сайт луганчанина, експерти визнали його добутки гідними престижного форуму і надіслали скульптору запрошення. Залишалося заплати-

ти за участь, транспортування скульптур і оплатити дорогу до Флоренції йому і молодшому сину Рафаелю, також скульптору. Через гроші участь у бієннале була під загрозою. Допоміг земляк, Олексій Дмитренко, який живе зараз у Києві.

На бієннале — 850 учасників. На 11 тисячах квадратних метрів виставлені кращі роботи сучасного живопису, скульптури, графіки. Крім Шматька, тут були ще двоє українських художників. Усі три мармурові роботи Миколи Гавриловича, за його словами, викликали величезний інтерес публіки і колег. Передусім відзначали незвичайний підхід до мармуру. Майстер перейшов грань можливого. У його руках камінь покірний примхам і таланту.

За «Поклоніння диску» йому пропонували 800 тис. євро, за «Лугань» — 100 тисяч. Але він не продав. А погруддя комп'ютерного генія Білла Гейтса хотів просто подарувати, але організатори виставки зупинили: мовляв, Гейтс — чоловік багатий, нехай купує.

Із сорока скульпторів на виставці нагородами відзначені тільки троє, один із них — наш земляк. Медаль Медічі — престижна нагорода. Кажуть,

Микола Шматько — перший сучасний скульптор, відзначений цією медаллю. Та й саме запрошення на бієннале вважають високою честю і визнанням.

Микола Гаврилович повернувся з Італії з великими планами. З президентом виставки обговорював можливість проведення українського бієннале, за участю художників 75 країн світу.

До цієї події Микола Шматько задумав «Явлення Христа Апостолам», велику роботу з 13 постатей. Над половиною з них працюватиме Рафаель. Майстер шкодує, що змушений зрадити своєму принципу і працювати з гіпсом, а не з мармуром. Через брак часу (треба

встигнути до вересня) і грошей на мармур. Крім того, Шматько хоче позмагатися з Церетелі і взяти участь у конкурсі на створення пам'ятника вчителю Тараса Шевченка — Іванові Сошенку. Пам'ятник гадають установити в Петербурзі.

— Сошенко не оцінений історією, але ж виховав генія, — каже Шматько. — Мені дуже цікаво працювати над цим образом.

...У нього втомлені очі. Але заперечує, що втомився. Каже, що після Флоренції переродився. Багато чого переосмислив і ще раз переконався, що йде правильним шляхом.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

НА ЗДОБУТТЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Синтез музики і слова Кобзаря

Народний артист України Іван Дмитрович Гамкало — один з найпалкіших пропагандистів української класичної музики останніх кількох десятиліть. Навіть побіжний список поставлених ним музичних творів на сцені Національної опери й Національної філармонії засвідчує це.

У його інтерпретації з успіхом ідуть опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка і «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського, у 1980-90 роки він вдихнув життя в яскраву, але призабуту «Наймичку» М. Вериківського і поставив практично не знає у Києві «Купало» А. Вахнянина. А ще раніше ініціював реконструкцію і постановку незакінченої опери М. Леонтовича «На русалчин великдень». Серед особливих творчих здобутків Івана Гамкала й постановка опери А. Рудницького «Анна Ярославна, королева Франції». Твір, написаний композитором на чужині, вперше звучав на київській сцені.

Іван Дмитрович — активний учасник українського мистецького життя. І не тільки як музичний діяч, а й людина, котра своїм високим інтелектуальним потенціалом сприяє розбудові та формуванню сучасного контексту духовного життя нації. У

ньому поєдналися прекрасний оперно-симфонічний диригент і музичний теоретик, публіцист і мистецтвознавець, дослідник-біограф і педагог, врешті, людина, щедра на творчі ідеї і проекти, що засвідчує низка реалізованих ним останніми роками на сцені Національної філармонії унікальних задумів щодо повернення із забуття оперних творів і симфонічної музики українських композиторів XVIII—XIX ст., поставлених здебільшого відомим режисером-постановником народним артистом України Володимиром Лукашовим. Цей творчо-постановний дует збагатив мистецьку палітру Національної філармонії та її мистецький потенціал.

Свідченням цього є й постановка музично-драматичної трилогії «Філармонічна шевченкіана», куди увійшли музично-поетичні композиції «Гайдамаки», «Сон» та «Думи мої,

думи мої, квіти мої, діти!...», яку Іван Гамкало і Володимир Лукашов здійснили на сцені Національної філармонії і яка номінована на здобуття Шевченківської премії 2008 року.

Іван Гамкало в цьому проєкті — автор музичних композицій і диригент-постановник, а Володимир Лукашов — постановник театралізованих дійств. Їм вдалося органічно об'єднати широку палітру творів Кобзаря із музикою композиторів, які творили на слова Кобзаря, насамперед Б. Лятошинського, одного із найяскравіших європейських симфоністів XX ст.

Імпульсом для створення «Філармонічної шевченкіани» стали виступи Анатолія Паламаренка, блискучого виконавця творів Шевченка. З'явилася ідея збагатити декламацію музичним супроводом — від народних солоспівів і авторських пісень до симфонічних фрагментів, які надавали б шевченковому слову ще більшої емоційності, духовного піднесення.

Цей проєкт започатковано 1993 року музично-театральною композицією «Сон», прем'єра якої стала значною подією в культурному просторі України. Настав час по-новому поглянути на такий цікавий синтетичний жанр як музично-драматична композиція, адже музика є доміною чи не кожного твору Поета. Це підтвердилося в «Гайдамаках». Ця монументальна композиція несла не тільки візію часу і драматичних подій, а й давала потужний імпульс до розуміння нашої історії.

Завершенням «Філармонічної шевченкіани» стала постановка в 2007 році музично-театральної композиції «Думи мої...», в якій Іван Гамкало та Володимир Лукашов об'єднали ліричну поезію Кобзаря в обрамленні народної пісні, хороших та інструментальних творів Миколи Лисенка. Поезії Шевченка звучали у виконанні Анатолія Паламаренка і в супроводі Академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України та Державної хорової чоловічої капели України імені Л. Ревуцького.

Триптих практично охопив найважливіші творчі й життєві події біографії Шевченка, дозволив відчутти їх в емоційному вияві, чому сприяла талановита інтерпретація музичної й драматургічної частини кожної окремої композиції, які злилися в цільний мистецький проєкт. Важливо, що Іван Гамкало та Володимир Лукашов повернули в мистецький простір дуже популярний колись, а в останні десятиліття дещо ігнорований жанр — музично-драматичну композицію. Тим часом, може, як жодний інший сценічний жанр, він дозволяє на синтезі багатьох видів мистецтва доносити глядачам і слухачам найглибші, найтонші, найвеличніші творчі прояви видатних митців і минулого, і сучасності, що й засвідчила «Філармонічна шевченкіана» — яскраве явище нашого мистецького життя останнього десятиліття.

Дмитро ВАСИЛЬЧЕНКО.

Портрет Мазепи у Києво-Печерській лаврі, або Як Троїцька церква зберегла зображення свого благодійника

ІСТОРІЯ

Цю версію про зображення Мазепи у Троїцькій надбрамній церкві ми подаємо з відповідними доказами вперше.

Досі в науковій літературі домінує висновок мистецтвознавця Ф. Уманцева: мовляв, на «Першому Вселенському соборі» на західній стіні церкви «зображено дві групи українських та російських урядовців», «серед них виділяються постаті гетьмана Івана Скоропадського та інших діячів» — П. Полуботка, С. Савича, Я. Лизогуба, В. Жураковського, І. Черниша. Праворуч від них, на думку Уманцева, зображено членів Малоросійської колегії на чолі з С. Вельяминовим. Цю версію підтримують А. Кондратюк, Т. Лисенко.

Гіпотеза Уманцева спирається на припущення, що пожежа 1718 року в лаврі завдала великої шкоди Троїцькій церкві. Мовляв, про це «красномовно свідчать великі роботи, які проводилися в ній після пожежі». Звідси висновок, що «Перший Вселенський собор» виконано у 1722—1723 роках.

Але в цих аргументах слабе місце — історична основа. Так, Малоросійська колегія створена указом Петра I від 16 травня 1722 р. Колегія обмежила владу гетьмана. Скоропадський, отримавши у Москві цей указ, занепавав духом, занедужав. Повернувшись зі старшинами у Глухів, 3 липня 1722 р. він помер.

Бригадир Степан Вельяминов прибув у Глухів аж 21 липня 1722 р. Тут поведився брутально, зверхньо, чим викликав невдоволення у старшин, які у вересні подали на нього скаргу в Сенат.

Малоймовірно, що таку людину керівництво лаври одразу вирішило увічнити в композиції «Першого Вселенського...» разом із покійним Скоропадським. Гетьман та Вельяминов розминулися у часі. Отож аргумент Ф. Уманцева виглядає натягнутим.

Крім цього, Уманцеву не вистачає й інших доказів.

Не лишилося, приміром, портретів Вельямінова, Савича, Лизогуба, Жураковського, з якими можна було б порівняти осіб у композиції «Першого Вселенського...». У 1722 році Скоропадському було 76 літ, він був сивим, лисуватим (як на портретах XVIII століття).

«Скоропадський» же Ф. Уманцева не старий, без зализин. Це змушує сумніватися, що «Перший Вселенський...» мальовано у 1722-1723 роках. Наступним гетьманом був Д. Апостол (1727—1734). Але й він не міг «очолити» старшину на стінному зображенні Троїцької церкви. Причина — він був сліпим на одне око. А цього дефекту не має жодна змальована на західній стіні церкви особа.

Хто ж тоді зображений у композиції «Першого Вселенського...»?

Чимало деталей змальованого дають підстави віддалити хронологічні межі виконання цієї роботи до 1698—1699 років.

Аргументи ось які.

По-перше, Троїцька церква, споруджена у 1106—1108 роках, відреставрована 1698 р. На ній з'явилася висока барокова баня, обіч неї дві менші. Такий вигляд вона має на панегіричній гравюрі Івана Мигури (1705).

Зрозуміло, при перебудові церкви змінилось і внутрішнє її оформлення. Саме тоді на стінах з'являються зображення на різні релігійні сюжети. Поява в одному з них образу Івана Мазепи не випадкова: Троїцька церква відбудовувалася на кошти гетьмана.

По-друге, настінні розписи Троїцької церкви не могли зазнати серйозного впливу пожежі 1718 р. Адже церква мурована. Цілком можливо, що пожежа частково пошкодила дерев'яні конструкції, зокрема бані. Тому після 1718 р. вони зазнали певних змін.

Цар з прибічниками (ліва частина сюжету).

По-третє, версія М. Петренка про те, що у 1720-1730 роках до Троїцької надбрамної церкви «замість старої прибудови з північного боку зроблено новий притвор» — досить хитка. У звіті про реставрацію настінного живопису за 1991 рік вказано на виявлені саме тут кілька шарів малювань, нижні з яких фахівці датували XVII ст. «Така атрибуція... не має підстав, — зазначає мистецтвознавець А. Кондратюк, — оскільки самої кам'яної прибудови не було до початку XVIII ст.» Дослідниця бере під сумнів висновки реставраторів, бо вони, мовляв, суперечать побутуючій версії зведення притвору, датування розписів. Тим часом ці висновки дають підстави визначити побудову кам'яного притвору саме 1698—1699 рр., коли коштом Мазепи відбудувалися мури лаври, а заодно й оновлювалася Троїцька церква.

Кам'яна прибудова з північного боку церковної споруди надійно захистила вхід до неї й мінімізувала наслідки пожежі 1718 р.

По-четверте, більшість персонажів «Першого Вселенського...» досить добре розпізнається у реаліях 1698—1699 рр. Пра-

воруч бачимо українську старшину на чолі з Мазепою (у центрі). Його зображення дуже подібне до образів гетьмана, зроблених канцеляристом Самійлом Величком та гравером Захарією Самуйловичем. Нижче Мазепи стоїть генеральний обозний Василь Дунін-Борковський, портрет якого зберігся (у Чернігівському художньому музеї). Позаду гетьмана — юний Андрій Войнаровський (графічний образ племінника теж дійшов до нашого часу).

Не маємо сумніву, що праворуч від Мазепи — його другий племінник, ніжинський полковник Іван Обидовський. За ним, імовірно, теж родич гетьмана, київський полковник Костянтин Мокієвський.

У лівій частині «Першого Вселенського собору» змальована не українська старшина, як подає Ф. Уманцев, а Петро I (у центрі) зі своїми родичами та царедворцями.

Відомо, що після серпня 1698 року Петро I наказав усім наближеним постригти бороди. Виняток зробили лиш для Тихона Стрешнева та Петра

1697 — першій половині 1698 р. начальник Посольського приказу Лев Наришкін (рідний брат матері Петра I) та Борис Голіцин (вихователь царя). Вони й змальовані один за одним праворуч від Петра. Це підтверджують й інші їхні прижиттєві портрети.

Оскільки іконостаси церков, фондованих гетьманом Мазепою, прикрашались у помітному місці його гербом, то, зрозуміло, після 1709 р. ці деталі замінялися, знімалися. Тому виникала потреба у значному оновленні цього важливого атрибуту храму.

Але як при цьому не знищено портрети Мазепи та його небожів?

Відповідь можна частково знайти у нотатках дослідника Києво-Печерської лаври С. Кілессо. Він пише, що у XVII-XVIII ст. Троїцька надбрамна церква належала Микільському лікарняному монастиреві при лаврі, і в цій церкві службу слухали літні монахи і скалічені заporожці, які не мали родин і жили до кінця своїх днів при монастирях. Цитуємо: «Це сприяло чудовій збереженості інтер'єру Троїцької церкви».

Крім того, західна стіна Троїцької надбрамної церкви погано освітлена. Зображення ж гетьмана та його прибічників розміщено високо вгорі, спробуй їх там упізнати. І ще: у Києво-Печерській лаврі духовенство добре пам'ятало, скільки хорошого зробив гетьман для духовних святинь усієї України.

Висловимо здогад і про час виконання головних розписів Троїцької надбрамної церкви. На нашу думку, їх зроблено у 1699 р. Адже 8 лютого 1700 р. гетьман отримав від Петра I орден Андрія Первозваного, і цю деталь не оминули б маляри. Російський резидент у Польщі інформував у 1700 р. московських урядовців: «Изо Львова апреля 15-го числа по календарю польскому, будто из-за Днепра пришла весть... такая, что гетман Иван Степанович Мазепа, и полковники приехали назад из столицы московской... сказывают, что Мазепа был во французском уборе, и будто по указу царского величества велел борodu себе оголить». Тобто у 1700 р. гетьмана вже зображували б інакше.

У 1701 р. помирає племінник гетьмана І. Обидовський, у 1702 р. — генеральний обозний В. Дунін-Борковський. Отже, ці важливі зміни ще не були відображені на стінному розписі.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Старшина з Мазепою (у центрі) у сюжеті «Першого Вселенського собору»

► КІРОВОГРАД

Пам'яток багато. Зберегти б усі...

894 пам'ятки містобудування, архітектури, садово-паркового мистецтва національного і місцевого значення налічується на Кіровоградщині. Їх перелік зайняв майже півтори сторінки головного офіційного видання області — газети «Народне слово».

У колишньому Єлисаветграді є вулиці, які можна було б заносити до переліку цілком. Регіональна служба охорони і реставрації пам'яток містобудування та архітектури взяла на облік кожен споруду, згідно з вимогами чинного законодавства. Серед них є відомі далеко за межами області і навіть держави. Приміром, дендропарк «Веселі Боковеньки», створений 1893 року в Долинському районі, Свято-Хрестовоздвиженська церква — успенська родини Раєвських (1833—1855 роки) — в селі Розумівка Олександрівського району, комплекс будівель маєтку графа Толстого (XIX століття) в Онуфріївці.

Більшість пам'яток датується XIX століттям, є й значно старіші, як-от комплекс фортеці святої Єлисавети (земляні укріплення датовані 1754 роком) в Кіровограді. Багато споруд використовуються і нині, деякі — дуже активно, наприклад, залізничний міст через Інгул, збудований 1860 року.

Петро МЕЛЬНИК.

► ВОЛИНЬ

А вишні цвістимуть без нього

Видатному українському композиторові, авторові пісень «Степом, степом», «Мамина вишня», «Чебреці», «Хата моя, біла хата», «Журавка», «Пісні про Волинь», «Світязь» та багатьох інших Анатолію Пашкевичу 11 лютого виповнилося б 70 літ.

Анатолій Максимович 1978 року створив Волинський народний хор і понад десять літ керував ним. У понеділок у Луцькому міському народному домі «Просвіта» відбувся ювілейний вечір. Зал, стоячи, вшанував пам'ять композитора, життя якого обірвалося три роки тому в Черкасах. А частка душі його залишилася і в польському краї, який разом з Наддніпрянщиною дарував йому натхнення і був дорогий серцю. На вечорі звучали спогади колишніх колег Анатолія Пашкевича, лунали пісні маестро у виконанні Волинського державного академічного народного хору, народного артиста України Василя Чепелюка, солістів Волинської філармонії, аматорських колективів області.

Микола ЯКИМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Директор і активісти миколаївської школи № 45 під патронатом міського голови Володимира Чайки створили центр україно-польської дружби.
Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Місцеві новини виходитимуть із сурдоперекладом

На Миколаївщині в усіх районах області складуть реєстр приміщень місцевих об'єктів соціальної інфраструктури з тим, щоб обласна адміністрація могла спланувати витрати на побудову об'єктів, які полегшать доступ до них людям з обмеженими можливостями. А до березня обіцяють уже збудувати пандуси.

Голова облдержадміністрації Олексій Гаркуша розпорядився закласти в місцеві бюджети кошти для придбання спеціалізованого транспорту для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями. Планується придбати чотири спеціалізованих автобуси і для обласного центру. Не оминула турботою влада і тих мешканців області, котрі через інвалідність не можуть скористатися послугами залізничного транспорту. Тож начальникові вокзалу «Миколаїв» та управлінню містобудування й архітектури доручено обладнати залізничний вокзал спеціальними пристосуваннями для безперешкодного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Чимало слухних пропозицій на цю тему надійшло при зустрічі О. Гаркуші зі студентами-інвалідами миколаївських вузів. Тому він зобов'язав голів райдержадміністрацій та міських голів, в тому числі і миколаївського міського голову, встановити до березня на вулицях біля шкіл, ліцеїв, гімназій, університетів та інших будинків, які найчастіше відві-

дують інваліди, звукові світлофори, «лежачі поліцейські» та облаштувати пішохідні переходи.

Керівник області в своєму розпорядженні врахував і прохання інвалідів щодо запровадження сурдоперекладу програми «Новини» на телеканалі «Миколаїв». На реалізацію цього завдання виділено 18 тисяч гривень з обласного бюджету, а на підготовку сурдоперекладачів у місцевих вузах буде витрачено 36 тисяч гривень. Серед новачів у справі соціальної захищеності цих людей є й те, що управління освіти і науки до початку нового навчального року має намір впровадити в окремих школах та дитячих садках кожного району області, а також у містах обласного підпорядкування, навчання дітей, хворих на ДЦП.

Чимало проблем криється і в самому ставленні суспільства до осіб з обмеженими можливостями. Для того, щоб змінити стереотипи, у навчальних закладах запровадять заняття з питань захисту прав осіб з обмеженими фізичними можливостями, психічними захворюваннями та розумовою відсталістю, толерантного ставлення до них. Всі ці розробки виконавчої влади знайшли втілення в обласній програмі «Безбар'єрна Миколаївщина», прийнятий на сесії обласної ради.

Олена ІВАШКО.

ОГОЛОШЕННЯ

Товариство з обмеженою відповідальністю "Експедиція-XXI"
(код ЄДРПОУ 34423143), як акціонер, що володіє більш як 10%

статутного капіталу Відкритого акціонерного товариства "Електроприлад" повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів ВАТ "Електроприлад" (код ЄДРПОУ 00227554), які відбудуться 31 березня 2008 року об 11 годині за адресою: м. Київ, вул. Глибочицька, 17

- Порядок денний:**
1. Переобрання голови та членів Правління;
 2. Переобрання членів Спостережної ради;
 3. Переобрання членів Ревізійної комісії;
 4. Заміна реєстратора товариства;
 5. Збільшення розміру статутного капіталу товариства шляхом додаткового випуску акцій на суму 12 389 160,00 гривень;
 6. Розміщення акцій додаткового випуску та затвердження проспекту емісії акцій;
 7. Визначення уповноваженого органу товариства з питань додаткового випуску акцій.

Інформація про збільшення статутного (складеного) капіталу ВАТ "Електроприлад":

Мотиви збільшення розміру статутного капіталу - збільшення розміру статутного капіталу товариства, поповнення обігових коштів товариства, залучення фінансових ресурсів, необхідних для поповнення обігових коштів, та використання придбаних основних засобів для збільшення прибутку.

Спосіб збільшення розміру статутного капіталу - додатковий випуск 252 840 (двісті п'ятдесят дві тисячі вісімсот сорок) простих іменних акцій, існуючою номінальною вартістю 49,00 (сорок дев'ять) гривень 00 копійок кожна.

Розмір збільшення статутного капіталу - на 12 389 160,00 (дванадцять мільйонів триста вісімдесят дев'ять тисяч сто шістьдесят) гривень 00 копійок, до розміру, що становить 24 778 320,00 (двадцять чотири мільйони сімсот сімдесят вісім тисяч триста двадцять) гривень 00 копійок.

Дані про кількість акцій, що випускаються додатково та їх загальна вартість - 252 840 (двісті п'ятдесят дві тисячі вісімсот сорок) простих іменних акцій, номінальною вартістю 49,00 (сорок дев'ять) гривень 00 копійок кожна на загальну суму 12 389 160,00 (дванадцять мільйонів триста вісімдесят дев'ять тисяч сто шістьдесят) гривень 00 копійок.

Проект змін до статуту акціонерного товариства, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу: пункти, що регламентують розміри статутного капіталу (пункт 5.1 та пункт 5.2), викласти в наступній редакції:

"Пункт 5.1.: Для забезпечення фінансово-господарської діяльності Товариства створюється статутний капітал у розмірі 24 778 320,00 (двадцять чотири мільйони сімсот сімдесят вісім тисяч триста двадцять) гривень 00 копійок.

Пункт 5.2.: Статутний капітал Товариства поділено на 505 680 (п'ятсот п'ять тисяч шістьсот вісімдесят) простих іменних акцій номінальною вартістю 49,00 (сорок дев'ять) гривень 00 копійок кожна."

У зв'язку зі збільшенням розміру статутного капіталу ВАТ "Електроприлад", збитків для власників акцій (акціонерів) не очікується.

Відкрита підписка та реалізація акцій не передбачена.

Права акціонерів при додатковому випуску акцій: всі акціонери ВАТ "Електроприлад" мають переважне право на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному капіталі на дату початку розміщення. Реалізація акціонерами свого переважного права на придбання акцій проводиться у визначеному чинним законодавством порядку.

Дата початку підписки на акції (розміщення акцій), що додатково випускаються: 02.06.2008 року.

Дата закінчення підписки на акції (розміщення акцій), що додатково випускаються: 23.06.2008 року.

За рішенням уповноваженого органу емітенту строки розміщення можуть бути змінені.

Для участі у позачергових загальних зборах необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу акціонера (паспорт або інший документ, що його замінює) чи його представника (належним чином оформлена довіреність та паспорт).

Реєстрація акціонерів та/або їх представників відбудеться 31 березня 2008 року о 10 годині 30 хвилин за адресою: м. Київ, вул. Глибочицька, 17.

Довідки за телефоном: 8(044)223-12-69.

Постановою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) по справі №15/493-6 від 31.01.2008 р. Закрите акціонерне товариство «Мегаполіс» (м. Київ, пр-т Перемоги, 67, код 30524234, р/р 2600307803 у ВАТ «СЕБ Банк», МФО 300175) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Постановою від 31.01.2008 р. ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (ліцензія серії АВ №307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, м. Київ, а/с 29.

Арбітражний керуючий ліквідатор Науково-виробничого акціонерного товариства «Агроінком» (код за ЄДРПОУ 19015033, 07362, Київська область, Києво-Святошинський район, смт. Чабани, вул. Машинобудівників, 1) Дранченко В. М. повідомляє про реалізацію частки в статутному фонді Української аграрної біржі.

Організатор аукціону Українська аграрна біржа МСП, 01601, м. Київ, вул.Саксаганського, 1, к. 222, тел.: 044-289-50-48, 289-54-87.

Детальніша інформація на офіційному сайті <http://uamc.com.ua/>

Харківський апеляційний господарський суд повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Харківського апеляційного господарського суду **Ільїна Олега Володимировича.**

Шановні акціонери!
Акціонерне товариство закритого типу «Фаворит»

повідомляє Вас про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 15 квітня 2008 року за адресою: м. Житомир, вул. Вітрука, 6. Початок зборів об 11 год.00 хв.

Реєстрація учасників зборів проводиться за місцем проведення зборів з 10-ї години 00 хв. до 10-ї години 50 хв. у день проведення зборів.

Для реєстрації та участі у загальних зборах потрібно мати:

- паспорт або інший документ, що посвідчує особу акціонера, або представника;
- довіреність акціонера - представникам акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт Голови Правління про роботу АТЗТ «Фаворит» за звітний період.
2. Звіт Голови Ревізійної комісії про проведenu роботу.
3. Затвердження річних результатів діяльності Товариства за 2007 рік, строку та порядку виплати частки прибутку (дивідендів), визначення порядку покриття збитків.
4. Внесення змін та доповнень до Статуту, установчих документів. Затвердження нової редакції установчих документів.
5. Обрання та відкликання виконавчого органу Товариства, голови та членів правління.
6. Обрання та відкликання голови та членів Ревізійної комісії.
7. Прийняття рішень про участь Товариства в інших юридичних особах, вирішення питання про прийняття у зв'язку з цим Товариством на себе відповідних зобов'язань.
8. Надання дозволу Правлінню Товариства та виконавчим органам дочірніх підприємств Товариства на отримання кредиту та передачі майна в заставу.
9. Надання права голові правління укладати правочини.
10. Про виділ, поділ, злиття, приєднання, перетворення Товариства.З матеріалами, пов'язаними з порядком денним зборів можна ознайомитись за адресою: м. Житомир, вул. Вітрука, 6. За цією адресою приймаються пропозиції акціонерів щодо порядку денного.

З повагою, Правління АТЗТ «Фаворит».

Господарський суд Київської області (01302, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) ухвалою від 30.01.08 р. порушив справу № Б11/479-07 про банкрутство Асоціації «Агро Мир» (юрид. адреса: 08800, Київська область, м. Миронівка, вул. Леніна, 73, ідентифікаційний код 25657238, р/р 260040120001 в АКБ «Київська Русь», МФО 319036).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гусара Івана Олексійовича, ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Ленінський районний суд м. Харкова викликає громадянина Дворника Костянтина Степановича, останнє відоме місце проживання: м. Харків, вул. М. Батицького, 35, кв. 75, на судові за-сідання на 25.02.2008 р. о 16.00 як відповідача по цивільній справі за позовом Купіна І. А., про визнання право власності, в приміщенні суду за адресою: м. Харків, вул. Полтавський Шлях, 20, каб. № 19. При неможливості явки, відповідач зобов'язаний повідомити про причини неявки. У разі неявки без поважних причин або неповідомлення про причини неявки, а також не пред'явлення до суду раніше не поданих доказів, справу буде розглянуто за відсутності відповідача та на підставі наданих по справі доказів.

Суддя С. Б. Ольховський.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 24.01.2008 р. по справі № 5/440-07 Державне підприємство «Сільськогосподарське підприємство «Україна», с. Немерче, Мурованокуріловецького району, Вінницької області, код ЄДРПОУ 30805332 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Глебова Василя Федоровича (21036, вул. Хмельницьке шосе, 23, тел. 67-33-66, ліцензія серія АВ № 158475 від 13.12.2006 р.).

Господарський суд Харківської обл. ухвалою по справі №Б-50/250-07 від 23.01.2008 р. порушив справу про банкрутство ТОВ «Зоря» (код ЄДРПОУ 32094440), зареєстроване розпорядженням Балаклійської РДА за адресою: Харківська обл., м. Балаклія, вул. Цегельна, буд. 4, 64200.

Розпорядником майна призначено Кардаша Владислава Сергієвича, ліц. №216987, серія АБ від 05.05.2005 р.

Заяви кредиторів та інвесторів приймаються протягом 30 діб з дня опублікування оголошення за адресою: вул. Леніна, буд. 15, кв. 4, м. Куп'янськ Харківської обл., 63700.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) від 20.04.2006 р. у справі №Б15/55/06 фізичну особу - підприємця Батюхову Вікторію Михайлівну (52500, Дніпропетровська обл., м. Синельникове, вул. Нова, 16; ідент. код 2355207029) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 19.12.2006 р. ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гулу О. М., ліцензія АБ №116144 від 22.12.2004 р., адреса для кореспонденції: 51200, Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ, а/с 122; тел.: (0562) 35-24-59).

Українська універсальна біржа і ліквідатор ТОВ «Сендмаркет-Холдінг» Бикова Світлана Вікторівна повідомляють про проведення 20 березня 2008 р. об 11 год. 00 хв. за адресою: м. Сімферополь, вул. Дибенко, 6, оф. 9, відкритих торгів (аукціону) з продажу ліквідаційної маси активів підприємства-банкрута ТОВ «Сендмаркет-Холдінг» , розташованого за адресою: АР Крим, м. Севастополь, вул. Кулакова, 84.

№ п/п	№ лота	Найменування майна (з детальною характеристикою кожного предмету)	Місце-знаходження	Стартова ціна одиниці, без ПДВ, грн.	Загальна вартість, в т. ч. ПДВ, грн.
1.		Портальний кран КПП 10 (12,5) 1992 р. виробництва, зав. №8318	Територія Севастопольського морського рибного порту	477 000,0	572 400,00

Граничний термін подачі заяви і оплати гарантійного внеску і реєстраційного збору учасників відкритих (торгів) аукціону - 14.03.2008 р.

Відкриті торги (аукціон) відбудуться 20.03.2008 р. об 11 год. 00 хв. за адресою: м. Сімферополь, вул. Дибенко, 6, оф. 9.

Для реєстрації учасника аукціону необхідно подати: заяву, копію документа про оплату гарантійного внеску і реєстраційного збору, крім того, фізична особа зобов'язана подати: копію паспорта і копію довідки про привласнення ідентифікаційного номера; юридична особа - копії свідоцтва про державну реєстрацію, довідку про включення в ЄДРПОУ, свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ (якщо покупець є платником) і документ, який засвідчує повноваження представника юридичної особи.

Учасниками відкритих торгів (аукціону) оплачуються:

- Гарантійний внесок учасників - 10% від стартової ціни на розрахунковий рахунок організатора аукціону - п/р №260040007371 у Полтавському РУ «ВАТ «Банк «Фінанси і кредит» м. Полтава, МФО 331832, ЄДРПОУ 25158707.
- Реєстраційний збір - 17,00 грн., в т. ч. ПДВ, перераховуються на розрахунковий рахунок організатора аукціону - р/р 260000000013003 в АТ «Індекс-Банк» м. Полтави, МФО 331661, ЄДРПОУ 25158707.

Останній день оплати внесків і подачі заяв - 14.03.2008 р.

За умовами участі в аукціоні, порядком розрахунків і оформленням результатів, а також за додатковою інформацією звертатися до організатора проведення відкритих торгів (аукціону) за адресою: м. Сімферополь, вул. Дибенко, 6, оф. 9, тел.: 8 (0652) 29-75-02.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фірма «Восток», що розташоване за адресою: 61003, м. Харків, Дзержинського району, пров. Університетський, 1, факс: 057-731-44-33, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання електроенергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності — територія України.

Відкрите акціонерне товариство «Червоноградська автобаза» в термін 30 днів з дня опублікування оголошення приймає заяви від інвесторів на участь в санації підприємства. До заяви долучати фінансову звітність за три останні роки та основні тези плану санації підприємства.

Наша адреса: Львівська обл., Сокальський р-н, с. Острів.

Постановою господарського суду Харківської області від 23.01.2008 р. по справі №Б-50/256-07 ПП ВТК «Агрспілка-Харків», код ЄДРПОУ 32564394, м. Харків, вул. Корчагінців, 13, кв. 482, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого П'янова Сергія Васильовича. Для листів - 61007, м. Харків, вул. 2-ої П'ятирічки, буд. 15, кв. 33.

Претензії приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою ГС АРК порушено справу №2-30/16345-2007 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «ім. Красної Армії» (код ЄДРПОУ 30537421, юридична адреса - 97320, АРК, Кіровський р-н, с. Владиславівна, вул. 30 років Перемоги, 1, р/р №26007301309201 у відділенні №5301 «Державного Ощадного банку України» п. Кіровське, МФО 384298).

Розпорядник майна - арбітражний керуючий Павлюка О. В. (ліцензія серія АВ №347215 від 21.09.07 р., адреса - 96012, м. Армянськ, мкр. Корякво, буд. 16, кв. 98).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Окружний адміністративний суд м. Києва викликає представника ТОВ «Агенція «Техно» (03124, м. Київ, вул. М. Василенка, 7-А, код ЄДРПОУ 32977699) (надалі - Адресат) для участі у судовому засіданні по справі № 12/195 за позовом ДПІ у Солом'янському районі м. Києва до ТОВ «Агенція «Техно» треті особи: Яготин Павло Олександрович, Йодговов Валі Сардорович про припинення державної реєстрації, визнання недійсним статуту та свідоцтва платника податку на додану вартість.

Судове засідання відбудеться 03.03.2008 року о 17 год. 15 хв. за адресою: м. Київ, вул. Десятинна, 4/6, зал судового засідання № 2.

Адресат викликається до суду для участі у судовому засіданні у процесуальному статусі відповідача.

До відома акціонерів ЗАТ «Севєродонецьке об'єднання «Азот»!

Чергові загальні збори акціонерів відбудуться 04 квітня 2008 року о 12 годині за адресою: Україна, Луганська область, м. Севєродонецьк, вул. Пивоварова, 5.

Реєстрація учасників зборів починається о 11:30.

Порядок денний:

- Звіт Голови Правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2007 рік.
- Звіт та висновки Ревізійної комісії щодо річного звіту та балансу товариства за 2007 рік та їх затвердження.
- Затвердження порядку розподілу прибутку за 2007 рік.
- Затвердження основних напрямів діяльності товариства за 2008 рік.
- Звіт Наглядової Ради товариства.
- Обрання членів Правління ЗАТ.
- Затвердження внутрішніх положень товариства.

Для участі у зборах акціонерам (представникам акціонерів) з собою необхідно мати документи, які посвідчують та підтверджують повноваження особи згідно з чинним законодавством.

Правління ЗАТ «Севєродонецьке об'єднання «Азот».

Довідки за тел.: 8-0645-712278; 8-0645-712508.

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства (тис. грн.)			
Найменування показника	період		
	звітний	попередній	
Усього активів	1 553 139,2	1 369 907	
Основних засобів	711 967,2	724 452	
Довгострокові фінансові інвестиції	7 588,5	7 029	
Запаси	305 390,9	369 635	
Сумарна дебіторська заборгованість	543 012	401 631	
Грошові кошти та їх еквіваленти	131 149	75 063	
Нерозподілений прибуток	205 459,8	170 774	
Власний капітал	1 296 081	1 263 397	
Статутний капітал	1 056 700	1 056 700	
Довгострокові зобов'язання	23 758,2	23 803	
Поточні зобов'язання	233 300	82 704	
Чистий прибуток (збиток)	43 584	35 630	
Середньорічна кількість акцій (шт.)	1 056 700 000	1 056 700 000	
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду	-	-	
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	-	-	
Численність працівників на кінець періоду (осіб)	9957	10 304	

Постановою Господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) за ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 21.01.2008 року по справі №29/205 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Приватного підприємства «Агрофірми «Горбків» (код за ЄДРПОУ 20816436, 80039, Львівська область, Сокальський р-н, с. Горбків, рах. 26008302377 у Філії Сокальське відділення №6333 ВАТ «Ошадбанк», МФО 385145), ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мельник Вікторію Борисівну (ліцензія АВ №347152 від 13.08.2007 року, яка проживає за адресою: Львівська обл., м. Соснівка, вул. Галицька, 7/58).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Постановою Господарського суду АР Крим (вул. Рози Люксембург/Річна, 6. 29/11, м. Сімферополь, 95006) справа № 2-3/6885-2007 від 29 січня 2008 року Товариство з обмеженою відповідальністю «Агро-Трейд-ЛТД» (м. Сімферополь, вул. Заліська, б. 13, ЄДРПОУ 24031264) визнано банкрутом і в відношенні нього відкрита процедура ліквідації.

Ліквідатором призначений Арбітражний керуючий Майстренко Павло Володимирович (ліцензія АВ № 216996 від 27.04.2005 р.), який проживає за аدرسом: 95053, м. Сімферополь, вул. Лебедева, 15.

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, буд. 16) постановою від 09.01.2008 р. по справі №338/116-06 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру Сільськогосподарського виробничого кооперативу «Катюжанка» (Київська область, Вишгородський район, с. Катюжанка, вул. Шевченка, буд. 65, кв. 3; код ЄДРПОУ 00849534, р/р 26007302174, 26008301174, 26040303174, 26041302174, 26048305174, 26049304174, 26067308174, МФО 320155, в Відділенні Ошадбанку у м. Вишгород).

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Серебряков О. В.; 69091, м. Запоріжжя, вул. Нижньодніпровська, буд. 6-а, тел: 8 (061) 222-54-56.

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) визнано банкрутами та відкрито ліквідаційні процедури:

- ГТОВ «Топаз» (Київська область, м. Тетіїв, вул. Комсомольська, 5, код 20600452);
- СФГ «Черепинське» (Київська область, Тетіївський р-н, с. Черепин, код 31619232);
- ТОВ «Механізація» (Київська область, Тетіївський р-н, с. Кашперівка, код 31619096).

Ліквідатором банкрута призначено Тетіївську МДПІ (Київська область, м. Тетіїв, вул. Цвіткова, 22, тел. факс 8 (260) 5-15-42.

Постановою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) по справі №01/295 від 31.01.2008 р. дочірнє підприємство «Українська м'ясна компанія» комерційно-виробничої фірми «БайС» (код ЄДРПОУ 31620625, юридична адреса: Черкаська обл., Уманський район, смт. Бабанка, вул. Леніна, 34) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура строком на шість місяців.

Ухвалою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) по справі №14/5614 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «імені Кутузова» (код ЄДРПОУ 03794489, юридична адреса: Черкаська обл., Уманський район, с. Старі Бабани, вул. Леніна, 17) достроково припинено повноваження УПФ України в Уманському районі як ліквідатора банкрута та призначено ліквідатором банкрута арбітражного керуючого Смілянця Сергія Миколайовича.

Ухвалою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) по справі №14/4805 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Колос» (код ЄДРПОУ 05278266, юридична адреса: Черкаська обл., Уманський район, с. Рогова, вул. Тимирязева) достроково припинено повноваження УПФ України в Уманському районі як ліквідатора банкрута та призначено ліквідатором банкрута арбітражного керуючого Смілянця Сергія Миколайовича (ліцензія АВ №176200), поштова адреса: 20300, Черкаська область, м. Умань, вул. Садова, 47, а/с 800). Тел./факс: 8 (04744) 5-24-14.

АТ «Фінвест» повідомляє

про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 5 квітня 2008 р. о 10.00 за адресою: 61070, м. Харків, вул. Ак. Проскури, 1, корп. 8.

Порядок денний.

- Затвердження порядку денного та регламенту загальних зборів акціонерів.
- Вибори робочих органів загальних зборів акціонерів.
- Розгляд фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за попередній період.
- Вирішення питань, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю товариства, віднесених до виключної компетенції загальних зборів.
- Визначення основних напрямків діяльності товариства на наступний період.

Відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України від 18.03.2004 р. № 1625-IV «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» господарський суд Сумської області повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду суддів господарського суду Сумської області безстроково Коваленка Олександра Вікторовича та Соп'яненко Оксани Юрівни.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 8 січня 2008 року Комбінат кооперативної промисловості, код 01729163 (Вінницька область, Тиврівський район, смт. Тиврів, вул. Малиновського, 12, р/р №260053012521 в ЦВ ПІБ м. Вінниця) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, справа №5/26-08.

Ліквідатором призначено Вінницьку МДПІ - м. Вінниця, вул. Острівського, 14, тел.: 8-0432-27-77-94, 8-04355-2-11-40, 8-04355-213-93.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) справа № 22/79 б від 22.01.2008 р., визнано банкрутом боржника - Приватне підприємство виробничо-комерційну фірму «Параллель», м. Алчевськ, Луганської області, вул. Леніна, 3, код 30230106, та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Альохіна Ігоря Володимировича (94000, м. Стаханов, Луганської області, вул. Бородіна, 11/2, ліцензія АВ № 081138 від 26.07.2006 р.).

Постановою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, буд. 16) від 31.01.2008 р. у справі № Б18/457-07 Відкрите акціонерне товариство «Пісківський завод скловиробів» (ідентифікаційний код - 00293309; 07820, Київська обл., Боролянський район, с. м. т. Пісківка, вул. Жовтнева, буд. 1; рах. 2600940202076 в КОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 321013) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сніжко Олександра Юрійовича (ліцензія Міністерства економіки України Серія АВ № 176155 від 02.08.2005 р.), 03127, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, буд. 126, корп. 3, кв. 18.

Вищий господарський суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Вищого господарського суду України

Олійника Володимира Федоровича.

ЗАТ Здолбунівський завод пластмасових виробів «Іскра»

повідомляє, що 4 квітня 2008 року о 14 год. відбудуться звітні збори акціонерів за адресою: Рівненська обл., м. Здолбунів, вул. С. Наливайка, 1.

Порядок денний:

- Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2007 рік.
- Звіт ревізійної комісії.
- Розподіл прибутку (нарахування дивідендів).

Акціонерам мати при собі документ, що посвідчує особу.

Реєстрація акціонерів з 13 до 14 год.

Телефони для довідок: (03652) 2-55-62, 2-26-03.

Дирекція товариства.

Господарський суд Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) порушив справу про банкрутство №7/178 «Б» Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Хажинське», інд. код 30838881, юридична адреса: 13364, Житомирська область, Бердичівський район, с. Хажин, вул. Котовського, 1, р/р 26000055900335 в Філії Житомирської РУ ЗАТ КБ «Приватбанк».

Розпорядником майна призначено Мамедова Андрія Вагіфовича, ліцензія АВ №347291 від 12.11.2007 р., м. Житомир, вул. Толстого, 16, кв. 95.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

14 лютого в Україні місцями невеликий сніг та мокрий сніг. Вітер західний та північно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі 4—9 градусів морозу, вдень від 4 градусів морозу до 1 градуса тепла, на півдні та заході 3—5 градусів тепла.

НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

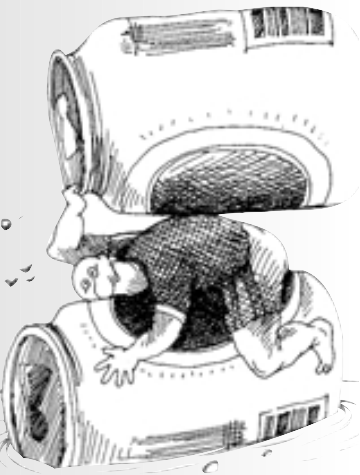
Сексуальний вік

Більшість людей починає панікувати, коли вони помічають: час плине, а життя вже перевалило за половину. Однак, на думку американських лікарів і психіатрів, для засмучення не тільки немає підстав, але — більш того, у багатьох аспектах старінню варто навіть радіти.

Один з фахівців у цій галузі, Елен Франкс, автор популярної книги «Старій повільніше», втішає: у літньому віці ми менше реагуємо на стрес, тому що в центрі, який регулює страх, сповільнюється процес розмноження клітин. Інша причина для оптимізму — найбільшу радість плотська любов дає не в молодості: жінки у віці 40—50 років перебувають у найкращій формі, чоловіки ж згодом стають ніжнішими коханцями. Відповідно статистики, найменша кількість автомобільних аварій відбувається у віковій групі від 50 до 60 років. Не кажучи вже про те, що в цьому віці люди не доводиться приймати деленосних для себе рішень та її вже не бентежать болісні питання буття.

Банкова регата

Довгий час влада австралійського міста Дарвін вела безупішну боротьбу за чистоту навколишніх пляжів, які засмічували тисячами порожніх бляшаних банок любителі пива. Вихід було знайдено після того, як один кмітливий чоловік виявив, що 360 банок утримують на воді дорослу людину, і місцева влада вирішила щорічно проводити «банкову регату». До участі в ній допускаються будь-які плавзасоби, зроблені з пивних банок, починаючи від індивідуальних плотів до багатомісних поромів і навіть моторних катерів.

Засіб виявився настільки дієвим, що тепер на багатокілометрових дарвінських пляжах вдень із свічкою не знайдеш жодної порожньої бляшанки.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

«А ви хотіли б побачити атоми?»

ЯК ЦЕ БУЛО

Ще давні греки задовго до нашої ери припустили, що матерію складають дрібні неподільні частки-атоми. Людство накопичувало знання, проникало в таємниці природи. Але для багатьох поколінь дослідників таємничий світ атомів, як і раніше, залишався за сімома замками. От чому, коли в середині 70-х років під час відвідування одного з київських НДІ мене так ненав'язливо запитали, чи хотів би я побачити атоми, я просто отетерів. Хто ж відмовиться від такого?!

Мене привели в лабораторію протонних аналізаторів, де і був створений перший у СРСР протонний мікроскоп. А далі відбувся невеликий конфуз — складний прилад раптом завередував і нічого не захотів мені показувати. І не тільки мені, але навіть своїм творцям. «Ви пробачте, — виправдовувалися вони, — адже це тільки експериментальна лабораторна модель, яка ще вимагає технічної доробки. У нас навіть знімки є кристалічних решіток атомів — от дивіться! Але якби не цей прикрий збій, усе далі відбувалося б приблизно в такий спосіб... Можете сміло все так описувати».

Я ризикнув, і от що було незабаром надруковано в газеті:

«Майже безшумно запрацювали насоси, створюючи в робочих камерах мікроскопа надвисокий вакуум... Потім у спеціальній кварцовій колбі запалилася плазма. Тут — під впливом високо-частотного електричного і магнітного полів — з атомів водню наче «здирають» електрони, утворюючи вдосталь водневих ядер — протонів. Саме вони «розкажуть» дослідникам про таємниці мікрокосмосу».

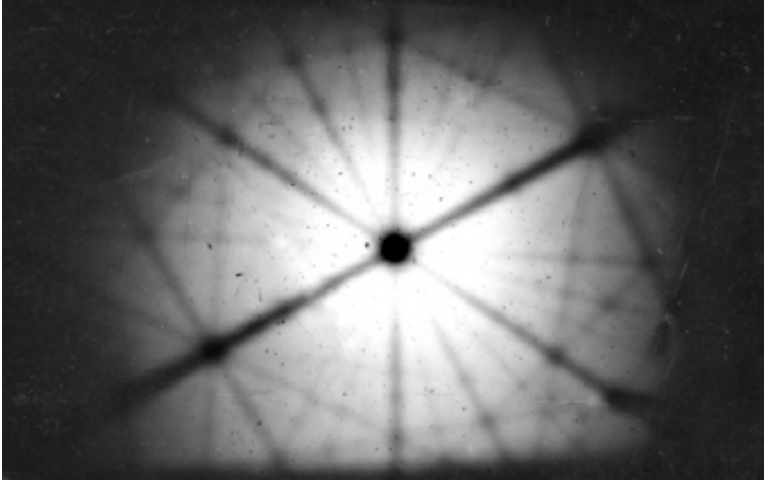
— Але спочатку, — пояснили мені, — необхідно відібрати протони однакової маси, розігнати їх до близькосвітлових швидкостей, а потім зібрати в найтонший пучок — він легко пролітав би крізь вушко голки.

Спершу електромагнітний сепаратор відсіяв протони малої маси. Звук тумблера — і легке потріскування захисного кожуха сповістило про те, що в пришвидшувальному відсіку утворилося наймогутніше електричне поле. Під впливом величезної напруги в 150 тисяч вольт протони набрали швидкість, близьку до світлової. Магнітні лінзи «стисли» потік, що стрімко мчав, у найтоншу нитку і сфокусували його на крихітну пластинку міді, що знаходиться у вакуумній камері...»

А далі, треба сказати, я вже зовсім розходився:

«... припавши до оглядового вікна мікроскопа, бачу, як на злегка мерехтливому насиченому зеленому тлі з'являються чіткі чорні крапки, з'єднані одна з одною, прямими темними лініями. БАЧУ АТОМИ! Це відбиті від монокристала міді потоки протонів, потрапивши на розміщений паралельно зразкові люмінесцентний екран, висвітили на ньому, як на екрані телевізора, тіні кристалічних решіток металу...»

У той же день, коли репортаж побачив світ, мені подзвонили із НДІ і, подякував-

ши, наголосили, що насправді все так і відбувається, як точно описано в статті. Але от продемонструвати цей процес вони поки ще не можуть — прилад юстирують, або щось там з ним роблять ще. Але як тільки він «буде в нормі», мені зателефонують і усе покажуть...

Стара пісенька, подумав я засмучено. Як би тепер із усім цим нікуди не вліпнути.

Але треба віддати належне, мені незабаром передзвонили, запросили й усе показали. І коли я вже в дійсності спостерігав крізь невеликий оглядовий окуляр приладу, як «на злегка зеленому тлі з'явилися (вже описані в газеті. — Авт.) темні лінії з чорними крапками», мені здалося, що все це я вже бачив вживу: і це зелене тло, і ці темні лінії...

Але на цьому історія з атомами не закінчилася. Незабаром мені передзвонили з Москви, з редакції «Червоної зірки» — головної газети Міноборони СРСР: «Ми чули, що в Києві створено унікальний мікроскоп, отож не могли б ви надіслати нам розширений матеріал про нього. Обіцяємо гарний гонорар».

Загалом, сказано — зроблено. А розмір надісланого через якийсь час гонорару перевершив усі мої очікування. Я був радий, працював тоді ще тільки на гонорарах, а вже мав родину і доньку. От тільки була одна заковичка: в очікуванні публікації я щодня купував у кіоску цю газету, але нічого не знайшов. Може, матеріал вийшов у московському випуску? Передзвонив знайомому столичному колезі, але той і у своїй підшивці нічого не знайшов.

Згодом зателефонував у НДІ і попросив до телефону одного з авторів розробки мікроскопа, а у відповідь почув, що він звільнився і тут більше не працює, де він тепер — не знають, більш того, і роботи над мікроскопом згорнули.

Мене знову почали гризти неясні сумніви. Але минав час, і ця історія якось забулася. Одно-го разу репортерські стежини знову привели мене в цей досить закритий НДІ. Беручи інтерв'ю в ученого секретаря інституту, не втримався і запитав про долю мікроскопа: не вийшов, мовляв, проект, чи що?

«Ні, чому ж, — відповів співрозмовник. — Десь через кілька місяців після вашої публікації приїхали з Москви дуже серйозні люди, усе розглянули, вивчили, переговори з авторами. А через певний час надійшов до нас лист згори про те, що всі ці роботи в нас забирають. Разом з деякими розроблювачами. І узагалі, цей проект строго засекретили».

І, відповідаючи на моє досить тоді наївне запитання «чому?», узяв на своєму столі якусь папку, витяг з неї мою ж статтю і зачитав:«... за допомогою протонного мікроскопа можна одержати напівпровідники із заздалегідь заданими властивостями, новий прилад може безпосередньо брати участь у створенні нових мікросхем...» І от ще:«... завдяки протонним аналізаторам учені зможуть проникнути в багато таємниць будівлі твердих кристалічних тіл, створювати нові хімічні катализатори і напівпровідникові прилади, досліджувати структуру і стійкість матеріалу під впливом радіації, моделювати космічні випромінювання...» Учений чоловік акуратно заховав мою статтю у папочку і вже зовсім поблажливо помітив: «Звичайно, для широкого кола читачів це загальні слова, а от генерали... Ті просто тремтіли від нетерпіння!»

З тих пір минуло більше тридцяти літ, але я більше про протонний мікроскоп нічого не чув...

В. Н.
Фото з архіву автора.

Вино і льодяники з... пальми

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

Брязкаючи закріпленими на поясі порожніми казанками, чоловіки квапливо піднімаються бамбуковими сходами у самісіньку крону пальми. Там уже наповнилися по вінця солодким пальмовим соком залишені з вечора цеберка — потрібно їх замінити. І так щоранку і щовечора — дев'ять місяців на рік збирають бірманські селяни солодку данину з пальми.

Без утоми женуть сік на двадцатиметрову висоту могутні корені і стовбури: до листя, квітів, плоду. Збирач злегка розмочує спеціальним молотком черешки суцвіть і плодів, і з них крапля за краплею тече прохолодний нектар. Свіжий, він вгамує спрагу в томливу денну спеку. А якщо господарка з ранку додасть у нього закваски, то години до п'ятої пополудні буде готове молоде пальмове вино. Налита в половинку кокосового горіха білувата рідина на вигляд схожа на молоко. У ній відчувається сильний прис-

мак дріжджів, що не встигли перебродити. Однак вино це недовговічне — до вечора, воно, дивись, та й прокисло.

Але якщо напій цей подобається не усім, те вже льодяники з пальмового сиропу до смаку кожному. Бірманці відомі своєю пристрастю до солодощів, і льодяники — така ж невід'ємна частина національної кухні, як рис, приправлений гострим соусом, і «нгапі» — паштет з риби або креветок.

Із соку пальми одержують оцет і спирт. Найбільша частина «солодкого врожаю» йде на приготування цукру, що успішно конкурує з очеретяним.

А крім того, листя пальми — незамінний покрівельний матеріал. З них же плетуть циновки, кошики, капелюхи, мотузки, вони служать віялами і парасольками... Плоди пальми — також їстівні. Її важка тверда деревина незвичайно міцна і добре полірується.

Одне слово, достоїнства цього дерева такі різноманітні, що перелічити їх навряд чи можна. Утім, колись — дуже давно — достоїнств нарахували вісімсот і ще одне. Так співгається в древній хвалебній пісні, складеній на честь пальми-пальміри.

Добірку підготував Віктор НІКІПЕЛОВ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.	Засновник — Верховна Рада України Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р. Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 5,00 грн. та 3,00 грн., для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.	Загальний тираж 161000. ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 418 ТОВ «Преслайн» м. Харків, вул. Північна, 12. Зам. 9-1-241 Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.	Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62. E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»	
--	--	--	--	--